

accent

VILKA ÄR MEDLEMMARNA?

Unik statistik om vilka ni är

TÖRSTAR EFTER NYA MARKNADER

Så söker alkoholindustrin
nya målgrupper

SYNTETISKA DROGER OROAR

Ny metod identifierar snabbare

SJÄLVKLAR NYKTERHET

Adam Tensta: "Jag har aldrig varit intresserad av droger"

VAL- VINST 2014

Det huvudsakliga målet är att vid varje enskilt tillfälle möta olika riksdagskandidater och ställa frågan om de vill höja alkoholskatten. Svaren samlas in genom fysiska möten, mejlkontakt, via telefon och på sociala medier.

Här finns en plan på vad som ska hända. Om du har några frågor om något som har med valet att göra, tveka inte att kontakta Linda Engström, linda.engstrom@iogt.se eller 0733-72 62 34.

För mer ingående information – läs mer på www.iogt.se/valvinst.

26 MAJ–1 JUNI (V 22): FOLKNYKTERHETENS VECKA
Vi skapar fest för alla genom party och politik.

30 JUNI–6 JULI (V 27): TWITTERSTORM UNDER ALMEDALEN
Vi använder makten som sociala medier skapar under Almedalsveckan och ser till att frågan om alkoholskatten korsar många flöden.

AUGUSTI: FRONTA MEDLEMMAR
Vi lyfter fram 31 olika medlemmar under hela augusti om varför de vill se en alkoholskattehöjning.

18–31 AUGUSTI (V 34–35): TORGVECKA OCH DROGKAMPEN VALSPECIAL
Vi finns på gator och torg för att skapa många samtal och diskussioner om alkoholskatten samtidigt som vi återigen bjuder in nya personer till Drogkampen valspecial.

1–7 SEPTEMBER (V 36): INSÄNDARE
Vi fyller insändarsidorna i landets alla tidningar med fokus på att lyfta fram de kandidater/partier som är för höjd alkoholskatt.

8–14 SEPTEMBER (V 37): SAMMANFATTNING OCH SPRIDNING
Vi slutspurtar och sprider vilka riksdagskandidater som är för höjd alkoholskatt.

START

17–23 MARS

17–23 MARS (V 12): INSÄNDARE
Vi fyller insändarsidorna i landets alla tidningar.

25 MAJ

25 MAJ: EU-VAL
Vi väljer vilka som ska företräda Sverige i Europaparlamentet.

12–18 MAJ

12–18 MAJ (V 20): DROGKAMPEN VALSPECIAL
Vi sätter riksdagskandidaternas kunskaper på prov i Drogkampen valspecial.

**VAL
2014**

**VAL
2014**

14 SEPTEMBER: VAL TILL RIKSDAG, LANDSTING OCH KOMMUN
Gå och rösta!

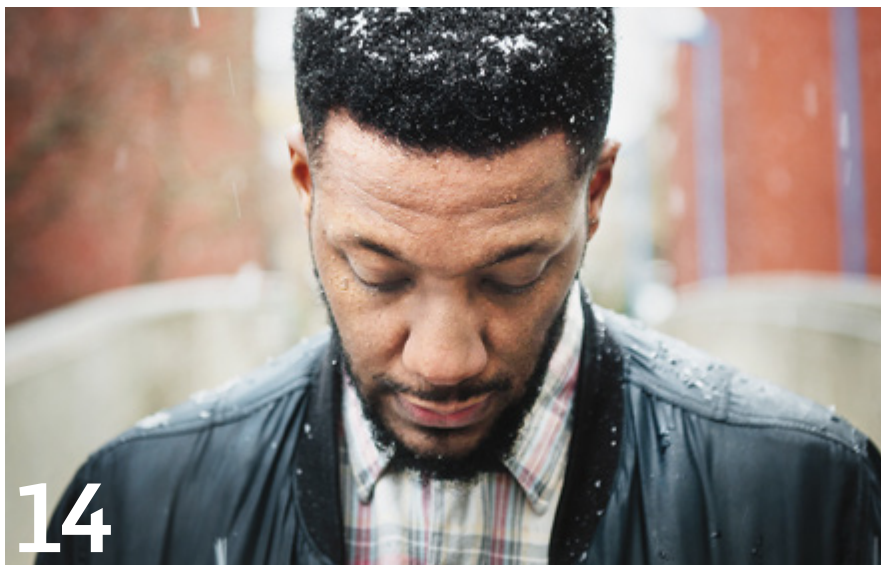
14 SEPTEMBER

MÅL

21–27 APRIL

21–27 APRIL (V 17): VARDAGSRUM
Vi gör det vi är bäst på, fikar och pratar.

14

Intervju. Adam Tensta är aktuell med en ny platta. Accent har pratat nykterhet och drivkrafter med rapparen.

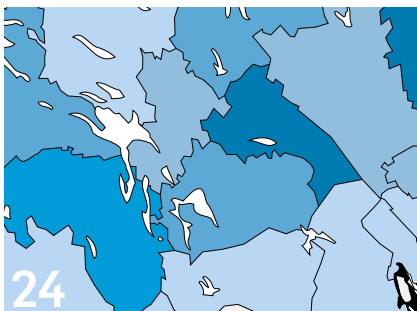
20

Missbruk. Fyraåriga Julia måste regelbundet övernatta hos sin missbrukande pappa. Om hennes mamma vågrar riskerar hon att förlora vårdsnaden.

26

Alkohol. Marknaderna i USA och Europa viker – då måste alkoholindustrin söka nya målgrupper. Utvecklingsländer och kvinnor finns i deras sikte.

24

IOGT-NTO. Accent har tittat närmare på medlemsstatistik och medlemsundersökningar. Vilka är ni egentligen?

38

Nykterhet. IOGT-NTO:s reseklubb i Enköping underhåller och roar. Accent följde med bussen till Arboga.

Näthandeln ska utredas | 7

Maria Larsson har tidigare aviserat att näthandeln med alkohol ska ses över. Nu är en utredning tillsatt och ska vara klar i sommar.

Vit jul en framgång | 8

Målen med kampanjen Vit jul nåddes med råge – och på Facebook blev kampanjens app så populär att den spärrades.

Männen talade mest | 10

Strax före jul blev jämställdhetsrapporten från kongressen klar. Männen talade längst och mest.

Accent är din tidning | 4

LEDARE IOGT-NTO:s medlemmar ser verkligen Accent som sin tidning – precis som det ska vara, skriver Pierre Andersson

Emilie Rathou inspirerar | 46

ORDFÖRANDEN Anna Carlstedt tycker att mer borde skrivas om färgstarka kvinnor från nykterhetsrörelsens tidiga historia.

+ Kultur | 42

+ Månadens medlem | 44

+ Korsord | 51

OMSLAGSBILD
Moa Karlberg

FOTO: MATHIAS LÖVSTRÖM

Chefredaktören.

Pierre Andersson

Engagerade läsare

Accent är er tidning!

Jag har sagt det förr, och jag kommer att fortsätta att tjata om det: Det är en ynnest att få vara chefredaktör för Accent. Jag har hunnit med att jobba för och med ett antal tidningar genom åren, men en sak sticker ut här: Ni läsare känner ett mycket starkt ägandeskap över tidningen. Och det med rätta. Accent är medlemmarnas tidning! Inte redaktionen. Inte kansliets. Inte förbundsstyrelsens. Den är er.

Vi som gör tidningen försöker ha det perspektivet för ögonen i allt vi gör. Ibland lyckas vi bra – och märker att ni läsare delar vår glädje och stolthet. Ibland lyckas vi mindre bra och då kan jag meddela att jag som chefredaktör får höra det.

Gott så. Medlemmar som undrar vad i hela friden vi gör med "deras tidning" – ja, mer engagerade läsare än så kan inte en redaktör begära.

Som väl är hör vi mest uppskattande ord från er, och så hoppas vi att det blir även 2014.

En nyhet i år är att vi kommer att satsa ännu mer på webben. Det skulle inte förvåna mig om vi har lika många läsare digitalt som på papper i slutet av året och det känns därför naturligt att göra en förstärkning där. Håll utkik på accentmagasin.se.

I nästa nummer inleds en annan nyhet: En studiecirkel om alkoholpolitik som bygger på innehållet i Accent. Läs mer i annonsen på sidan 11!

Opinion.

SKRIV TILL OSS på accent@iogt.se eller Box 12825, 112 97 Stockholm

Accent gjorde fel

■ Efter Accents artikel "Kamratstödet inte problemet" i nummer 9/2013, där tidningen belyser hur föreningar samverkar – eller inte samverkar – har representanter för föreningen IOGT-NTO 235 i Katrineholm hört av sig oss. Man menar att det är olyckligt att de inte fick komma till tals,

trots att de nämns i artikeln.

Det är bara att hålla med, där gjorde vi fel. För att i någon mån råda bot på saken ringde vår reporter Maria Zaitzewska Rundgren upp Ulf Pettersson från föreningen i fråga – du kan läsa hans invändningar nedan.

PIERRE ANDERSSON, CHEFREDAKTÖR

"Fel om motsättningar i Katrineholm"

Den bild av motsättningarna mellan föreningarna, som kamratstödsföreningen Oliven i Katrineholm målar upp, är på en rad punkter felaktiga, menar Ulf Pettersson från IOGT-NTO Katrineholm.

– När kamratstödsföreningen bildades samlades alla medlemmar, gamla och nya, i IOGT-NTO:s stora hus i Katrineholm. Men kamratstödarna tyckte inte att lokalen låg tillräckligt centralt och att det därför var svårt att locka till sig nya medlemmar. Så man valde själv att flytta verksamheten till den nuvarande källarlokalen. De handlade alltså inte om motsättningar, utan om ett eget beslut, säger Ulf Pettersson.

Han tillstår att kamratstödarna och de äldre medlemmarna förvisso har olika behov, men att detta inte har varit huvud-

anledningen till att man nu har separata verksamheter.

– Nej, jag har till exempel hållit i cirklar i deras lokaler. Så visst har det funnits ett fungerande samarbete, säger han.

I artikeln kritiserar föreningen för att man sedermera sålde sin fastighet utan att fråga om kamratstödsföreningen ville ta över. Men det resonemanget förstår inte Ulf Pettersson.

– När ett par verksamheter, NBV och distriktsexpedition, flyttade ifrån det 500 kvadratmeter stora föreningshuset vände vi oss till distriktet med frågan; hur ska vi göra nu? Vi fick svaret; sälj! Det var, enligt distriktet, inte möjligt för kamratstödet att ta hand om huset och fylla dessa stora lokaler med verksamhet.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Redaktionen. Det är vi som gör Accent.

accent

Accent ges ut av IOGT-NTO.

Pressläggning detta nummer: 20 januari
Nästa nummer kommer ut: 14 mars

Pierre Andersson

Chefredaktör och ansvarig utgivare
08-672 60 51, pierre.andersson@iogt.se

Maria Zaitzewska Rundgren

Featureredaktör, reporter
08-672 60 56, maria.zaitzewska@iogt.se

Eva Ekeröth

Nyhetsreporter
08-672 60 50, eva.ekeroth@iogt.se

Tobias Berving & Fredrik Olsson

ETC Kommunikation
Layout

Bildbehandling Ola Falk **Korrekturläsning** Gunborg Mellegård **Medverkande detta nummer** Moa Karlberg, Marita Andersson, Maria Qvarzell, Ragni Svensson, Anders Perstrand. **Adress** Accent, Box 12825, 112 97 Stockholm **Telefon** 08-672 60 50 **Fax** 08-672 60 01

E-post accent@iogt.se **Webbplats** www.accentmagasin.se **IOGT-NTO:s förbundskansli** Tel: 08-672 60 00, Besöksadress: Gammelgårdsvägen 38, Stora Essingen, Stockholm, www.iogt.se **Prenumeration (295 kr/år) och adressändring** 08-672 60 38, prenumeration@iogt.se, fax: 08-672 60 01

Annonsbokning Pierre Andersson, tel: 08-672 60 51, accent@iogt.se **Tryck** V-TAB, Vimmerby. **Obeställt material** Tidningen svarar inte för insända, obeställda texter och bilder samt förbehåller sig rätten att redigera insänt material. **Lagring** Allt material i tidningen Accent lagras och kan publiceras elektroniskt. Icke anställda måste meddela eventuellt förbehåll mot sådan lagring och publicering. I princip publiceras inget material med sådant förbehåll. **Taltidning** Accent finns även som gratis taltidning. **ISSN** 0345-0406. Medlem i Sveriges Tidskrifter.

SVERIGES
TIDSKRIFTER

Det lönar sig...

VÅGA FRÅGA!

...att värva!

IOGT-NTO behöver många medlemmar

Och du kan göra en viktig insats. Genom att värva en ny medlem till IOGT-NTO gör du både organisationen och den nya medlemmen en stor tjänst. Men det lönar sig för dig som värvare också. Alltså tre goda ting!

2014 erbjuder vi en ny och attraktiv premietrappa★ för alla värvare

- Varje månad lottar vi ut en upplevelseweekend för två personer bland dem som värvat minst en ny medlem.
- För varje medlem du värvar får du ett rikspresentkort, värde 50 kr.
- Värvar du fler medlemmar får du dessutom ta del av vår övriga premietrappa med profilprylar, upplevelser m.m.

Alla premier avser nya medlemmar i IOGT-NTO som betalat sin avgift och förutsätter självklart att värvaren också betalat sin avgift. Exakta regler framgår i IOGT-NTO:s värvarmanual 2014.

38 miljoner amerikaner dricker för mycket

ALKOHOL Amerika har alkoholproblem. Enligt en ny rapport från Centres for Disease Control and Prevention (CDC) uppskattas att 38 miljoner amerikaner dricker för mycket, enligt CBS News.

Majoriteten av de 38 miljonerna som dricker för mycket är inte alkoholister, men de dricker för mycket och/eller för ofta.

CDC uppskattar det amerikanska samhällets kostnader för alkohol till cirka 224 miljarder dollar per år och att omkring 88 000 amerikaner varje år dör av alkoholrelaterade orsaker.

EVA EKEROTH

Kampanj för nykterhet ska minska skoterdöd

TRAFIK Under säsongen 2010/2011 skedde fyra av Sveriges åtta skoterolyckor med dödlig utgång i Strömsund. Minst två av dem var alkoholrelaterade,

enligt Berit Holter, drogförebyggande samordnare i Strömsunds kommun.

När dessutom CANs

senaste drogvaneundersökning visade att niondeklassarna i Strömsund kör motor-

fordon onyktra

i betydligt högre omfattning än andra ungdomar i länet enades kommunen, polisen och Strömsunds snöskoterallians om att satsa på en kampanj som drar igång nu i februari.

Kampanjens huvudbudskap är "ta ställning – skoterkörning och alkohol hör inte ihop", och kommunens invånare informeras om nyktra skoterevenemang.

JENNY STADIGS

FOTO: ISTOCK

Den brittiska regeringen har undanhållit bevis för att minimipriser har effekt.

Alkoholpolitisk strid rasar i Storbritannien

Medicinsk expertis går till attack mot den brittiska regeringen och anklagar dem för att gå alkoholindustrins ärenden. Mitt under den pågående debatten avslöjas att regeringen undanhållit bevis för att minimipriser har effekt.

ALKOHOL Brittiska medicinare har i flera år engagerat sig i alkoholpolitiska frågor. Nu har den medicinska tidskriften The British Medical Journal (BMJ) kartlagt vilka möten ministrar och regeringstjänstemän haft inför beslutet att dra tillbaka förslaget som regeringen lade 2012 om att införa minimipris på alkohol.

BMJ kunde visa att 130 möten hållits med företrädare för detaljhandeln och alkoholindustrin.

Det har fått 21 överläkare och företrädare för hälsoorganisationer att skriva ett öppet brev där de uttrycker sin oro för att stora företag är viktigare än folkhälsan för regeringen.

– Alkoholindustrin fortsätter

att ha största möjliga tillgång till regeringstjänstemän och ministrar, medan det saknas forum där folkhälsans företrädare kan lägga fram sin sak, säger professor Ian Gillmore, rådgivare i alkoholfrågor åt Royal College of Physicians.

Regeringen menar att mötena var helt enligt reglerna och att ungefär lika många hållits med företrädare för hälsolobbyen.

Inrikesminister Jeremy Brown motiverade beslutet att dra tillbaka förslaget om minimipriser med att det inte fanns tillräckliga bevis för att de skulle medföra minskade skador utan att straffa medborgare som dricker ansvarsfullt.

Men nu avslöjar John Holmes, folkhälsoforskare vid Sheffield University, för British Medical Journal att en första rapport skickades till inrikesdepartementet redan i februari 2013, fem månader innan beslutet att dra in förslaget togs i juli. Rapporten visade att minimipriser skulle minska alkoholkonsumtionen och skadorna medan måttlighetskonsumenterna endast skulle påverkas i liten grad.

En annan rapport, av vilken det framgår att de alkoholpolitiska åtgärder regeringen istället ville införa var verkningslösa, försenades på inrikesministeriets begäran.

En talesperson för Hälsodepartementet hävdar att "insinuationerna är helt ogrundade och att antalet möten som hållits med andra organisationer är lika stort".

Hon tillägger att regeringen fortfarande överväger att införa minimipriser.

EVA EKEROTH

Näthandel med alkohol snabbtreds

Kommittédirektiv till en ny utredning om e-handel och hemleverans har antagits av regeringen. Utredningen ska vara klar senast den 15:e juli i år.

ALKOHOL City Gross vinlådor till matkassekunder och en ökning av antalet kommersiella aktörer gör att regeringen beslutat att snabbtreda oklarheter kring e-handel och hemleverans av alkohol. Utredningen ska vara klar senast 15 juli.

– Syftet är att upprätthålla Systembolagets detaljhandelsmonopol. Räcker inte lagrummet till måste det förtydligas. Vi vill inte att det uppstår en förtäckt detaljhandel med aktörer som både marknadsför och har egna försäljningskanaler. Om det här finns en stor politisk samsyn, säger ansvarig minister Maria Larsson (KD) till Svenska Dagbladet.

Även om näthandeln med alkohol ännu är liten, under en procent i Sverige, så ökar den. Och antalet kommersiella aktörer stiger kraftigt. HUI Research bedömer att 30 procent av alkoholförsäljningen kan gå via kommersiella näthandlare om tio år om ingen ändring sker.

Privatpersoner har rätt att köpa alkohol från andra EU-länder och frakta hem med hjälp av oberoende transportörer. Men frågan är var gränserna går för kommersiella företag som agerar mellanhänder.

– Systembolaget välkomnar att det blir en skyndsam utredning – att ord blir handling. Alkohollagen kan behöva moderniseras och luckor täppas till. Vi har efterlyst en reglering av e-handel och privatimport som liknar den i Finland och Norge som inte tillåter kommersiella mellanhänder, säger Lennart Agén, presschef på

Systembolaget, till Drugnews.

Men inte alla tycker en utredning behövs. Winefinders vd Ole Nielsen tycker inte dagens regler är otydliga.

– Vi hotar inte Systembolagets monopol och heller inte folkhälsan. Vi följer lagen, men om nu regeringen sätter upp handelshinder för att privatimportera alkohol kommer vi att anmäla Sverige till EU-domstolen, säger Ole Nielsen till SvD.

DRUGNEWS / SVEN LILJESSON

Efter skattehöjningarna: Så mycket minskar alkoholskadorna i Finland

Alkoholkonsumtionen i Finland har minskat. Det får konsekvenser, bland annat i form av färre vård dagar och minskat rattfylleri.

ALKOHOL Av den nyligen publicerade årsboken för 2012 Alcohol and Drug Statistics från det finska Institutet för Hälsa och välfärd (THL) framgår att alkoholkonsumtionen i Finland har minskat från 10,1 liter ren sprit år 2011 till 9,6 liter 2012.

Antal vård dagar på grund av alkohol har också minskat med fem procent, särskilt vård på grund av abstinenssymptom.

Alkoholrådgivning har däremot använts i lika hög grad som tidigare.

Antalet alkoholpåverkade förare minskade med 11 procent jämfört med året före. Antalet personer som togs i förvar på grund av fylleri var 72 000, vilket är den lägsta siffran på 40 år.

Yrkesverksamma personer har druckit lika mycket under hela

FOTO: ISTOCK

2000-talet. Däremot har konsumtionen bland unga minskat liksom berusningsdrickandet.

År 2004 sänkte Finland sina alkoholskatter rejält. Skatten på sprit sänktes mest, med 44 procent. Effekten blev omedelbar. Konsumtionen gjorde ett skutt uppåt från cirka 9 liter före sänkningen till 10,5 året efter. Skadorna följde snabbt efter och 2007 fattade den finska regeringen beslutet att höja skatterna igen.

Den första höjningen genomfördes i januari 2008 och följdes av ytterligare två höjningar under 2009. I januari 2012 kom sedan nästa höjning och i januari i år ytterligare en.

EVA EKEROTH

Nya myndigheten ska underlätta samarbeten

NY MYNDIGHET Den 1 januari slogs Statens folkhälsoinstitut och Smittskyddsinstitutet ihop och bildade den nya Folkhälsomyndigheten. Myndigheten tar även över en del arbetsuppgifter från Socialstyrelsen, och har från och med 2014 det övergripande ansvaret för hälsofrågor på nationell nivå.

Förutom smittskyddsfrågor och frågor kring levnadsvanor – där bland annat bruk av alkohol och narkotika ingår – även icke smittsamma sjukdomar.

Folkhälsomyndigheten finns i Solna och Östersund och har runt 420 anställda, i huvudsak desamma som jobbade på de tidigare myndigheterna.

JENNY STADIGS

Så ska Kinnamans RoboCop stoppa rattfylla

TRAFIK I USA används klipp från den kommande RoboCop-filmen för att avskräcka folk från att köra bil med alkohol i kroppen.

De visas i en kampanj mot rattfylleri som genomförs av den nationella trafiksäkerhetsmyndigheten National Highway Traffic Safety Administration.

Budskapet i de två kampanjfilmerna är "Drive sober or get pulled over" och att polisen tar hjälp av "framtidens polisstyrka" i kampen mot rattfylleri.

PIERRE ANDERSSON

FOTO: SONY PICTURES

FOTO: PRIVAT

HALLÅ DÄR!

Erik Wagner

ansvarig för strategisk utveckling på IOGT-NTO, som är nummer 25 på Veckans Affärers lista över 2013 års 101 svenska supertalanger.

Grattis! Hur känns det?

– Kul. Det är alltid roligt att få uppmärksamhet för det man gör. Hur fick Veckans Affärer ögonen på dig?

– De har inte varit i kontakt med mig, så jag antar att någon har nominerat mig, vilket också är jättekul.

Får du prestationsångest nu?

– Nej, jag är ganska ödmjuk inför betydelsen av sådana här listor. Det är en kul grej, men det är så många andra som borde hamna här också. Jag väljer att tolka det som att jag är en person som tycker om att hitta bra idéer och försöka genomföra dem. Attityden "Hur svårt kan det va?" har jag fått med mig från rörelsen. Det är jag otroligt tacksam för.

Kommer du att sätta upp utmärkelser på ditt CV?

– Det kan väl hända att jag gör om jag ska söka nytt jobb någon gång. Jag ser det som ett kvitto på att jag är bra på att genomföra saker ihop med andra.

EVA EKEROTH

Vit jul 2013 blev framgångsrik

Julen 2013 blev en succé för Vit jul-kampanjen. Målet nåddes med råge och kampanjens Facebook-app blev så populär att den spärrades.

IRÖRELSE Målet för den sjunde Vit jul-kampanjenvär att få 15 000 personer att lova att fira en vit jul och avstå från alkohol under julafton, juldagen och annandagen. Det målet nåddes redan den 19:e december.

På Facebook nåddes målet för antalet fans ännu tidigare. Totalt skrev 22 621 personer på för en vit jul 2013. För Facebook infördes julen 2013 en Vit jul-applikation. Den som laddade ner appen lånade ut sin statusrad till ett barns berättelse dagen före julafton. Applikationen spreds i sådan omfattning att den blev anmäld som spam och spärrades av Facebook.

IOGT-NTO försökte i flera dagar få kontakt med Facebook innan spärren slutligen hävdes.

Lisa Forsström, verksamhetsutvecklare på Vit jul, är mycket nöjd med resultatet.

– Det här är helt och hållet medlemmarnas förtjänst, utan dem hade det här bara varit en liten kampanj. De ska ha stort tack, säger hon.

Antalet som skrivit på för Vit jul har ökat stadigt under de sju år som kampanjen pågått. Förra året var det 12 158 som skrev på, året dessförinnan 9 015 och året före det 5 000.

Har ni gjort något särskilt som kan ha bidragit till ökningen?

– Vi har satsat på lite mer folk-kära ambassadörer. När man skriver om dem på Facebook får det stor spridning. Nu efter jul ska vi göra en mer ingående analys så vi kan se var och när folk har skrivit under, säger Lisa Forsström.

EVA EKEROTH

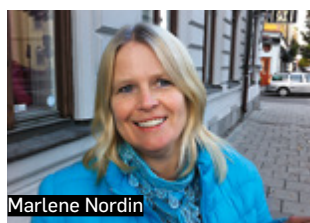
IOGT-NTO startar stödboende för kvinnor i Sundsvall

IRÖRELSE Behovet av stödboenden för kvinnor är stort i Sundsvall. I början av året öppnar IOGT-NTO 3–4 platser i en centralt belägen och nyrenoverad lägenhet. Stödboendet riktar sig framför allt till kvinnor som har varit i behandling och behöver extra stöd och omsorg innan de klarar att stå på egna ben.

Initiativtagare är Marlene Nordin från IOGT-NTO.

– Vi vänder oss främst till kvinnor i utanförskap. En del tycker att det känns ensamt och svårt att bo helt ensam till en början, säger Marlene Nordin.

FOTO: XXX

I lägenheten kommer det att finnas personal från IOGT-NTO av och till under dagarna – och så småningom kanske även nattetid.

Kvinnorna kommer att ha någon form av sysselsättning eller tillbringa dagarna på mötesplatsen Versalen på Köpmangatan.

Stödboendet ingår i IOGT-NTO Sundsvalls satsning på socialt företagande. På sikt hoppas man kunna hitta ett hus där man kan erbjuda 15–20 platser.

– Men det här är en bra början. Lägenheten är underbar. Nittio kvadratmeter, ljus och superfräsch, nära våra lokaler på Köpmangatan. Det är viktigt att det är fint och trevligt, kvinnorna ska känna att vi satsar på dem, säger Marlene Nordin.

Kvinnorna hänvisas till stödboendet via de sociala myndigheterna.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Söderhamn prisar eldsjäl inom IOGT-NTO

IOGT-NTO-eldsjälen Pär Forsström, 47, prisas av Söderhamns kommun för sitt engagemang för unga. "Jag är jätteglad över det här. Det är många som hör av sig och gratulerar", säger han.

I RÖRELSE Pär Forsström jobbar som elevkonsulent i en skola. Han är dessutom kassör i både IOGT-NTO och UNF i Söderhamn, samt Junis-ledare.

– Jag kan inte säga exakt hur många timmar per vecka jag lägger på mitt engagemang, men det handlar om ganska mycket av min fritid, säger Pär Forsström.

Och engagemanget har inte gått obemärkt förbi. Pär Forsström har nu utsetts till höstens söderhamnare, "för sitt stora

engagemang för barn, ungdomar och föräldrar i Söderhamns kommun. Han är en person som är mycket omtyckt och uppskattad för sitt arbete inom IOGT-NTO, Junis och UNF". Under årets sista kommunfullmäktigemöte fick han ta emot blommor och diplom.

– Jag fick veta om att jag skulle få priset för en månad sedan, men jag var tvungen att hålla det hemligt tills jag fick det.

I prismotiveringen står det även att Pär Forsström är "en kompis och medmänniska som alltid finns där, och en god lyssnare som får de unga att känna sig sedda och bekräftade. Han engagerar sig som elevstödjare och han är en fantastisk förebild för barn och unga i Söderhamn".

Elin Lundgren, IOGT-NTO-medlem och riksdagsledamot

FOTO: SÖDERHAMNS KOMMUN

Pär Forsström

för Socialdemokraterna, har haft mycket med Pär Forsström att göra och tycker att det är helt rätt att han prisas för sina insatser.

– Han har levererat mycket verksamhet under väldigt många år. Han har betytt väldigt mycket för väldigt många. Hans engagemang är genuint, säger hon.

JENNY STADIGS

Skatteverket slår ner på Absolut Vodka

ALKOHOL Företaget bakom Absolut Vodka har använt för höga priser i interna transaktioner, enligt Skatteverket. Bolaget tvingas nu betala in ytterligare 97 miljoner i skatt, samt nästan 27 miljoner i avgift för oriktiga uppgifter.

Skatteverkets beslut gäller internt transaktioner som skedde innan svenska Vin & Sprit såldes till franska Pernod Ricard 2008, skriver Svenska Dagbladet. Skatteverket anser att bolaget använde felaktiga priser i relation till det helägda amerikanska distributionsbolaget som hade exklusiv rätt att distribuera Absolut Vodka i USA.

Enligt OECD måste transaktioner mellan koncernbolag genomföras till marknadsmässiga villkor. Om man följt regeln skulle vinsten blivit 247 miljoner högre, anser Skatteverket.

JENNY STADIGS

FOTO: ISTOCK

Cannabis – nu som tv-underhållning

NARKOTIKA Storbritannien: I ett TV-program med namnet Drugs Live ska frivilliga röka skunk, hasch eller placebo och sedan genomgå laboratorietester för att se hur de påverkas. Syftet är, enligt TV-kanalen, Channel 4, att undersöka riskerna med drogen.

Experimentet leds av professorerna Val Curran och David Nutt.

EVA EKEROTH

FOTO: JORGE DAN LOPEZ / TT

BILDEN

Knarkdöd. I Mexiko fortsätter det narkotikarelaterade våldet. I januari stred ett beväpnat medborgargarde mot en av Mexikos mäktigaste karteller.

KOMMENTAREN

Släck och sov

Den evighetslånga, regniga och mörka senhösten har fått mig att vilja inta sängläge redan efter Rapport. Tröttheten har varit monumental och när jag har fått chansen har jag sovit nio, tio timmar. Jag älskar att sova och inget slår känslan av att vara utvilad. Inga hinder är oöverstigliga och jag tar mig an dagen med ett leende.

Utan mina åtta timmar i sängen blir jag mindre produktiv, mer lättirriterad och allmänt avig, gnällig, sur, bitter och dystert. Därför häpnar jag varje gång jag läser faktarutor där intervjuade kändisar (läs; oftast män) avslöjar att lampan släcks efter midnatt – naturligtvis efter att denna viktiga person har suttit och jobbat vid datorn eller dinerat på restaurang med kollegor – och så hoppa de upp igen vid femsnåret för en joggingtur innan hen äter en snabb frukost och sedan landar på jobbet strax efter åtta. Naturligtvis

pigg, fräsch, duschad och taggad. Dag efter dag efter dag. Jag räknar och räknar. Fyra, fem timmars sömn. Hur är det möjligt? Är det ens sant? Själv skulle jag vara ett vrak efter två nätter à fem timmars sömn, ha mörka påsar under ögonen, svamla osammanhängande och sitta håglös och vänta på att det blir kväll så att jag kan gå och lägga mig.

Varför i helskotta anses det så *fint* att sova lite? Är man en bättre människa då? Mer effektiv, smartare? För någon annan förklaring till denna vurm för korta nätter finns ju inte. Sömnforskning visar annars på motsatsen. Att sova fem timmar per natt är förödande för kropp och själ. Jag önskar mig en enda faktaruta där en viktig intervjuerson stoltserar med sina åtta, nio timmar på rygg. God natt!

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

FOTO: PIERRE ANDERSSON

Maria Zaitzewska Rundgren

Kongressen: Männen talade mest och längst

Jämföringsrapporten från årets IOGT-NTO-kongress är nu klar och talar sitt tydliga språk. Männen pratar oftare och längre.

I RÖRELSE Nytt för årets kongress var att två personer, Susanna Olsson och Marcus Olsson, anlätts för att mäta talartid. Dessutom har Khadra Yusuf gått igenom protokollet och sammanställt vilka som var uppe i talarstolen.

Inför årets kongress i Borås såg det också mycket bra ut ur jämföringssynpunkt. Hälften av de anmälda ombuden var män och hälften kvinnor. Väl på plats var det dock några av de kvinnliga ombuden som ersatts av män och nu när jämföringsrapporten är klar kan man konstatera att det var män som talade mest.

Mest av alla talade dock en kvinna – Anna Carlstedt. I egenskap av ordförande föredrar hon flest ärenden och får svara på flest frågor. Med en manlig ordförande hade sannolikt männens övervikt varit betydligt större.

Den grupp som gjorde flest inlägg var de manliga ombuden. Längst talade männen i förbundsstyrelsen. Näst längst talade förbundsstyrelsens kvinnor och "övrige män", det vill säga de som varken var ombud eller ledamöter

av förbundsstyrelsen. Båda kategorierna talade 2,2 minuter i genomsnitt vid varje inlägg.

Kortast tid talade de kvinnliga ombuden.

Anna Carlstedt tycker att IOGT-NTO borde vara bättre på jämföring.

– Vi är ju en organisation som tror att vi är bra på det här. Det finns en aningslöshet i organisationen, säger hon.

IOGT-NTO måste arbeta mer med frågan anser Anna Carlstedt.

– Vi borde ta hjälp av någon organisation som kommit längre än vi. Vi har ju ett arv att förvalta. Kvinnor och män hade samma ställning i rörelsen redan från början, vilket var extremt tidigt. Det var radikalt då. Vi borde fråga oss vad som skulle vara lika radikalt idag. Men vi måste också komma ihåg att vi inte är sämre än andra. Vi är en bit på väg, men har mycket kvar, säger hon.

EVA EKERÖTH

FOTO: XX

Fakta. Talartid

Grupp	Antal	Gjorda inlägg	Talartid	Tid per inlägg
FS (kvinnor)	8	72	155 min	2,2 min
FS (män)	5	38	90 min	2,4 min
Ombud (kvinnor)	46	107	138 min	1,3 min
Ombud (män)	53	187	254 min	1,4 min
Övriga (kvinnor)	–	30	56 min	1,9 min
Övriga (män)	–	17	38 min	2,2 min

4 VAL 2014

Ny studiecirkel!

Valvinst 2014

Bli delaktig i IOGT-NTOs arbete under supervalåret! IOGT-NTO satsar hårt på att öka förståelsen för den restriktiva alkoholpolitiken och påverka till en femprocentig alkoholskatt höjning. Till dig som vill diskutera och lära dig mer om drogpolitiska frågor, bli säkrare i debatten och påverka politikerna, rekommenderar vi studiecirkeln Valvinst 2014.

Tidningen Accent är grunden i studiesatsningen. Varje nummer, med start i nästa, utgör själva studiematerialet och innehåller aktuella frågor med mera.

Bestäm redan nu med dina vänner tid för första cirkelträffen. Studiecirkeln kan också genomföras på distans. Bli inspirerad genom att besöka nbv.se/valvinst. Här hittar ni även kontaktuppgifter till närmaste NBV-avdelning.

Kom ihåg att kontakta din NBV-konsulent innan cirkelstart!

accent

FOTO: ISTOCK

"Rekordhög knarkdöd måste utredas"

NARKOTIKA De narkotikarelaterade dödsfallen i Stockholm har fördubblats under de senaste tre åren – och ingen vet varför. "Det behövs kunskap om vad som har hänt så att utvecklingen kan motverkas", säger Mats Ramstedt, docent och chef på STAD, Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem.

Han kräver, tillsammans med tre andra experter, i en debattartikel i Svenska Dagbladet, att alla akuta narkotikadödsfall i Stockholm ska utredas. Experterna anser även att en haverikommission bör tillsättas för att ta reda på vad som gått fel och vad man borde ha gjort för att undvika dödsfallet.

Totalt sett rapporterades över 500 narkotikadödsfall i Sverige under 2012, vilket är fler än någonsin tidigare.

Majoriteten av dödsfallen i Stockholm är relaterade till opiater som heroin samt opiatrelaterade läkemedel som metadon, buprenorfin och fentanyl.

Bakom debattartikeln står även Anna Fugelstad, psykolog på Karolinska Institutet, Lars Age Johansson, institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap vid Uppsala universitet och Ingemar Thiblin, professor i rättsmedicin vid Uppsala universitet.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

12%

... av bröstcancerfallen hos kvinnor orsakas av alkohol.

En lång tradition bröts när årets firande ställdes in. Arrangörerna hoppas dock vara tillbaka nästa år.

FOTO: TOMAS LUNDIN / UNT

Inställt Knutsfirande i Uppsala

För första gången på flera decennier dansades inte julen ut på Vaksala torg i Uppsala. Anledningen är att IOGT-NTO lokalt inte lyckades få fram tillräckligt många som ville jobba med arrangemanget.

IRÖRELSE Sedan 1940-talet har IOGT-NTO:s Uppsalakrets den 13 januari anordnat det stora och mycket populära Knutsfirandet som har innefattat dans kring grannen, fiskdamm, tomte, uppträdanden och annat skoj för hundratals

föräldrar och barn.

– Det är förstås tråkigt, men det ligger inget aktivt beslut bakom det inställda firandet, utan det handlar helt enkelt om att vi inte har hittat några ideella som vill och orkar hålla ihop ett så här stort arrangemang nu när kretsen har lagts ner. Det har varit oklart vem som ska hålla i det hela. Några hade gärna funnits med på plats, men ingen ville ta tag i planerandet innan, så det rann ut i sanden, säger konsulenten Mona Örjes och tillägger att firandet också innebär kostnader.

– Men det är inte främst en kostnadsfråga. När arbetet sker enbart med ideella krafter kan sådant här hända. Det handlar ju om enskilda personer som har andra saker i livet som man prioriterar högre just nu, säger hon.

Så många Uppsalabor brukar komma och dansa ut julen att IOGT-NTO gick ut i lokalmedia och informerade om att firandet på Vaksala torg var inställt.

– Många blev nog besvikna. Men vi räknar med att återkomma nästa år, konstaterar Mona Örjes.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Uruguay legaliserar cannabishandel i ny lag

NARKOTIKA Uruguay blir först i världen att legalisera hela kedjan odling, försäljning och rökning av cannabis. Detta sedan senaten antagit regeringens kontroversiella lagförslag.

Från april nästa år ska cannabisanvändare kunna köpa max 40 gram per månad från licensierade apotek.

Invånare ska även få odla sex cannabisplantor (motsvarande 480 gram) för eget bruk. Rökklubbbar kommer att få odla upp till 99 plantor per år.

President José Mujica ser legaliseringen som ett försök att bekämpa organiserad kriminalitet

FOTO: ISTOCK

Ungdomar tar en paus i Montevideo.

och ett sätt att få skatteintäkter.

För att konkurrera ut den illegala marknaden planerar staten att sälja drogen för cirka 7 kronor per gram i början, enligt lokala medier.

Narkotikakontrollorganet INCB har varnat Uruguay för att genomföra legaliseringen som strider mot de internationella narkotikakonventionerna. Frågan kommer med all säkerhet att diskuteras vid kommande FN-toppmöte.

– Det är ett väldigt olyckligt beslut och ett allvarligt experiment med en farlig drog som Uruguay nu prövar, säger Sven-Olov Carlsson, president för internationella IOGT och ordförande för drogrestriktiva nätverket World Federation Against Drugs, till Drugnews.

DRUGNEWS / SVEN LILJESSON

STIPENDIER ATT SÖKA

THYRA OCH TURE E WESTERBERGS STIPENDIEFOND

► Stipendium ur fonden kan tilldelas medlem i IOGT-NTO som utbildar sig till läkare eller tandläkare. Den sökande ska ha varit medlem i rörelsen minst tre år samt vara icke-rökare.

Beslut om stipendium ur fonden sker under hösten 2014. Ange i ansökan sökandens namn, adress och telefonnummer.

Ansökan ska sändas till Thyra och Ture E Westerbergs stipendiefond, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm, senast **30 maj 2014**.

STRANDMANFONDEN

► Delar varje år ut ett eller flera stipendier.

Stipendier utdelas till unga medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen, manliga eller kvinnliga, för fortsatt utbildning i något praktiskt yrke såsom jordbruk, trädgårdsskötsel, hantverk, verkstadsarbete eller liknande, för genomgående av fortsättningskurs, företagande av studieresa eller dylikt eller som hjälp vid grundandet av egen självständig verksamhet eller för fortsatta studier vid universitet eller högskola, seminarium eller annan liknande teoretisk utbildningsanstalt.

Villkor för stipendiet är:

- minst tre års oavbrutet väl vitsordat och vid ansökningstillfället kvarstående medlemskap av lokal förening inom IOGT-NTO-rörelsen
- vitsord om vårdat uppträdande och i övrigt hedrandeandel
- vitsord om fallenhet och intresse för det valda yrket eller de bedrivna studierna
- intyg om behov av stipendiet

Ange i ansökan sökandens namn, adress, telefonnummer och konto.

Ansökan ska vara Strandmanfonden, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast **30 april 2014**.

IOGT-NTO-RÖRELSENS KURSGÅRDS- OCH SAMLINGSLOKALFOND

► IOGT-NTO-rörelsens kurs- och samlingslokalfond utlyser för tjugotonde året för IOGT-NTO-rörelsens prioriterade kursgårdar möjlighet att erhålla bidrag.

Fonden har bildats för att främja bevarande av och stödja upprustning av centralt och av distrikt ägda kursgårdar. Fördelningen avser i detta fall de prioriterade kursgårdarna.

Beslut om fördelning av bidrag sker i maj.

Ansökan ska vara Riksstyrelsen, IOGT-NTO-rörelsen, Åse Lundblad, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast **29 mars 2014**.

Eventuella frågor besvaras av Tore Andersson, tfn 08-672 60 00.

IOGT-NTO:S UNGDOMSSTIFTELSE

► Delar ut stipendium under 2014.

Enligt beslut kan ansökan om medel ur IOGT-NTO:s Ungdomsstiftelse sökas till:

- aktiviteter och utbildning som bedrivs inom IOGT-NTO-rörelsen som indirekt eller direkt stimulerar till aktiviteter bland ungdomar
- som bidrag till studerande ungdomar. Särskild vikt läggs vid ansökningar från studerande inom områdena socialt arbete, media, sjukvård och polisväsende
- som bidrag till fritidsanläggningar, kursgårdar och dylikt för ungdom

Stiftelsen ser gärna ansökningar som gynnar ungdomsverksamhet i IOGT-NTO-rörelsens ägda lokaler och anläggningar. Under 2014 kommer särskild hänsyn tas till anpassning av lokaler för familjeverksamhet med betoning på barn och ungdomar.

Ange i ansökan sökandens namn, adress, telefonnummer och konto.

Ansökan ska vara IOGT-NTO:s Ungdomsstiftelse, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast **30 maj 2014**.

STIFTELSEN OSKAR FRANZÉNS STIPENDIEFOND

► Delar varje år ut ett eller flera stipendier.

Fonden instiftades 1975. Oskar Franzén var under sin levnad en av förgrundsgestalterna i svensk nykterhetsrörelse och visade i sin verksamhet på många sätt sin vilja att stödja utbildning för den helnyktra sektorn.

Fondens ändamål är därför att ge hjälp till utbildning för helnyktra ungdomar som är medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen och som kan förväntas att i framtiden förbli aktiva i denna rörelse. Utdelning av avkastning av disponibla medel sker på Oskar Franzéns födelsedag den 5 oktober.

För att vara berättigad att söka stipendium ska sökanden:

- vara under 25 år
- vara aktiv medlem i IOGT-NTO-rörelsen
- kunna ange ett definierat utbildningsändamål till vilket stipendiet ska användas
- efter genomgången utbildning dokumentera densamma

Ålder och den aktiva gärningen som medlem i rörelsen ska skriftligen styrkas.

Ansökan ska vara Stiftelsen Oskar Franzéns Stipendiefond, IOGT-NTO, Elisabeth Larsson, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast **29 augusti 2014**.

Ansökningsblankett rekvideras från ovanstående adress.

OSCAR OLSSONS OCH ROINE RYDMAN-OLSSONS FOND

► Fördelning av stipendier ur fonden sker under våren 2014.

Stipendier/bidrag kan tilldelas medlemmar i IOGT-NTO-rörelsen för:

- planerad eller pågående utbildning för barns och ungdomars fostran
- ledarutbildning för medverkan i ideellt föreningsarbete för barn- och ungdomsverksamhet
- utbildning för och arbete bland flykting- och invandrabarn och dito ungdomar
- utbildning för barn- och ungdomsverksamhet med anknytning till IOGT-NTO-rörelsens olika projektländer

Föreningar inom IOGT-NTO-rörelsen kan tilldelas bidrag för:

- arrangemang för att engagera invandrarfamiljer i IOGT-NTO-rörelsens föreningsarbete
- förenings direkta medverkan i IOGT-NTO:s internationella arbete

Ange i ansökan sökandens namn, adress, telefonnummer och konto.

Ansökan ska vara Oscar Olssons och Roine Rydman-Olssons fond, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm, tillhanda senast **30 april 2014**.

STIG KROONS FOND

► För idéutveckling och entreprenörskap!

Fonden instiftades av Stig Kroon vid hans pensionering från tjänsten vid IOGT-NTO:s lotteri- och affärsverksamhet, där han under många år varit ledare och affärsutvecklare.

Fondens ändamål är att genom utdelning av stipendier stimulera unga rörelsemedlemmar att utveckla idéer och skriva ner dessa till ett förslag om hur man ska göra för att på bästa sätt skapa resurser för arbetet mot alkohol, droger och våld bland ungdomar samt genomförandet av dessa idéer.

Årets stipendium är på 10 000 kronor vilket utbetalas till den eller de som enligt ledningen sânt in det bästa förslaget.

För att vara berättigad att söka stipendiet ska sökanden vara högst 35 år och vara aktiv medlem i IOGT-NTO-rörelsen.

Utdelning sker i september 2014.

Ansökan ska vara Stig Kroons fond tillhanda senast **30 maj 2014**. Adress: Stig Kroons fond för idéutveckling och entreprenörskap, IOGT-NTO, Tore Andersson, Box 12825, 112 97 Stockholm.

E-post: tore.andersson@iogt.se. Närmare information lämnas per telefon 08-672 60 00.

Adam Tensta:

”Nykterheten känns självklar”

Hiphopartisten Adam Tensta är gärna en förebild för unga. Inte minst genom att vara drogfri, men också genom sin starka drivkraft att nå sina mål.

TEXT MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN FOTO MOA KARLBERG

Adam Tensta trivs i sin barndoms förort Tensta, men kommer kanske inte att bo här hela livet.

Hiphopartisten Adam Tensta är gärna en förebild för unga. Inte minst genom att vara drogfri, men också genom sin starka drivkraft att nå sina mål. Just nu är han aktuell med Ebba Grön-covern "Vad ska du bli?"

Det luktar äpple och ingefära hemma hos Adam Tensta. Råsaftcentrifugen har under morgonen producerat ett glas färskpressad fruktjuice – med all den extraenergi som behövs så här års.

Hiphopartisten försöker leva så hälsosamt som möjligt och i den sunda livsstilen ingår inte bara vegetarisk kost utan också helnykterhet. Men för honom är det faktiskt ingen stor sak. Faktum är att det är så självklart att han inte ens tänker på det – om man inte påpekar det.

Han ser förvånad och kanske en smula uppgiven ut när jag för det på tal. En sådan bagatell. Han har ju just släppt en singel

och vill helst prata om sin musik. Men så spänner han sin lugna, fasta blick i mig.

– Nej, jag har ju aldrig druckit, rökt eller drogat i hela mitt liv. Jag har aldrig varit intresserad. Jag gillar inte att tappa kontrollen och vill själv bestämma vad jag gör eller inte gör. Därför har jag heller aldrig känt att jag har behövt stå upp för

min nykterhet. Alla jag känner vet att jag inte dricker alkohol, det är ingen stor grej, säger han och rycker på axlarna.

Han beskriver sig själv som en medveten person som vet vad han vill. Säger han nej så är det nej. Det finns inget utrymme för diskussioner eller övertalning.

– Jag har faktiskt aldrig blivit ifrågasatt, utan är accepterad för mitt val. Ingen har någonsin försökt att övertala mig, därför upplever jag inte nykterheten som en utmaning. Det beror troligen på att jag är tydlig och säger ifrån. Det räcker med ett enkelt nej tack. Men vill andra dricka eller ta droger så är det deras val. Jag umgås med alla sorters människor. Men ingen ska tala om för mig hur jag ska leva mitt liv, säger Adam bestämt och sveper det sista av äppel-ingefärsjuicen.

Nog talat om detta, tycks han signalera.

Fakta. Adam Tensta

Namn: Adam Tensta

Ålder: 30

Bakgrund: Uppvuxen i Tensta. Har en gambiansk far och en svensk-finsk mor.

Gör: hiphopartist

Aktuell: med låten "Vad ska du bli" tillsammans med Nebay Meles på skivan "Tyst-för-fan Ekon från Ebba Grön".

Adam Tensta har ett okomplicerat förhållande till sin nykterhet. Han gör ingen stor affär av det.

"Kan jag vara en positiv förebild är jag bara glad."

ADAM TENSTA

Men jag flikar ändå in en fråga om han gillar att vara en förebild genom sin nyktra livsstil.

– Kan jag vara en positiv förebild är jag bara glad. Jag är gärna ett gott exempel för andra, men utan att peka med hela handen, säger han och medger att han nog är något av en förebild, i alla fall i Tensta, där han bor i samma trerummare som han växte upp i. Förvisso renoverad och i enlighet med Adams minimalistiska, svart-vita smak. Men ändå.

– Haha, ja jag har aldrig kommit härförån. Det har liksom inte blivit så. Mamma

och pappa flyttade ut och jag blev kvar. Men om fem år hoppas jag verkligen att jag har flyttat. Det är ju lite speciellt att bo i samma lägenhet som när jag var barn. Man har liksom aldrig flyttat hemifrån, säger Adam med ett snett leende.

Men han trivs. Och är som sagt en positiv förebild, i synnerhet i invandrartäta och socialt utsatta miljonprogramsfororten Tensta, väster om Stockholm.

– På så vis är det bra att jag finns kvar där mina rötter är. Jag föregår med ett gott exempel, eftersom jag har lyckats och

är framgångsrik inom hiphopen. Alla känner mig här. Förhoppningsvis tänker unga i Tensta att kan han lyckas så kan jag. Jag ser så mycket hopplöshet här, människor som står och hänger. De har inga jobb och upplever att de inte har någon framtid, säger Adam och berättar att bortåt 98 procent av Tenstas invånare har utländsk bakgrund.

– Politikerna har misslyckats totalt med integrationen, den är obefintlig. Och jag skyller inte bara på nuvarande regering utan även tidigare regeringar. Det här har pågått i så många år. Men jag är inte politiker utan musiker. Att komma tillrätta med integrationsproblemen i vårt land är politikernas sak att lösa. Jag försöker bidra genom min musik i stället. Hiphopen lyfter fram orättvisorna i samhället och får förhoppningsvis människor att reflektera över sin situation, säger han och berättar

Genom musiken ger hiphopartisten Adam Tensta förortens invånare en röst.

att han själv varje dag känner av integrationsproblematiken. Som svart möts han ofta av frågan; men varifrån kommer du egentligen?

– Det är inte alltid illa menat, men väldigt typiskt. Jag är svensk, känner mig hundra procent svensk och det är så här Sverige ser ut i idag. En smältdegel av kulturer och hudfärger, säger han.

Det är av just den här anledningen som han valde att ta chansen att göra en cover på Ebba Gröns låt "Vad ska du bli". Låten släpptes i början av december och ingår i samlingsskivan "Tyst-för-fan Ekon från Ebba Grön" där punkgruppens låtar tolkas av olika artister.

– Hiphopen ligger väldigt nära punken upptäckte jag när jag för några år sedan började lyssna på punk. Jag var ju inte ens född då punken var som störst.

"Jag gillar inte att tappa kontrollen."

ADAM TENSTA

Men båda musikstilarna berättar om förortens utsatthet och samhället vi lever i. De sjöng om Rågsved, jag om Tensta. Men det är i grunden samma problematik. Så jag känner igen mig mycket i Ebba Gröns musik, säger Adam Tensta, som fick hyfsat fria händer att arrangera låten så att den skulle kännas 2013. Men texten skulle vara så nära originalet som möjligt.

– Det var en utmaning. Jag ändrade bara några ord, så det gick bra, konstaterar han.

Adam berättar att han valde just den här låten eftersom den berättar om ett universellt dilemma för alla ungdomar; vad ska jag bli när jag blir stor? Själv drömde Adam om att bli fotbollsproffs. Sedan ville han bli tevespelsrecensent, arkeolog, arkitekt och trummis. Men hiphopartist var det han blev. Ett val han aldrig har ångrat. Men kanske kan man säga att hiphopen valde honom.

– Min brorsa höll på med hiphop, så jag gled bara in i det. Jag har aldrig velat hålla på annan typ av musik, det här passar mig. Genom hiphopen kan jag berätta om livet i förorten.

Genombrottet kom 2007 med låten "My cool". Samma år blev han Junis-kompis och vann en Grammis för årets hiphop- och soulartist. Debutskivan "It's Tensta thing" fick fina recensioner.

Inspiration till sin musik finner han överallt och ingenstans. Han lyssnar och iakttar. Skriver fokuserat några timmar per dag, men det kreativa spänandet stänger han aldrig av. Det är en ständigt pågående process.

– Jag har jobbat väldigt mycket de senaste åren. Och till våren kommer min nya platta, som jag har börjat jobba med. Men nu känner jag äntligen att jag har landat. Jag åkte faktiskt nyligen på semester för första gången på sex år tillsammans med min flickvän. Vi var på Aruba. Satt på stranden och badade i ett kristallklart, turkost hav, hur coolt som helst, säger Adam och blickar ut över ett annat hav; ett av grå betonghus som dränks i ett lika grått, snöblandat regn. Utsikten från lägenheten är vidsträckt, men kanske inte magnifik.

Ändå. Adam befinner sig precis där han vill vara. Han är trettio år, vet vem han är och vart han är på väg. Han är lycklig och nöjd över att ha förverkligat sina drömmar – även om livet förstås ständigt bjuder på nya utmaningar.

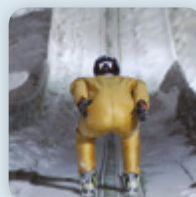
– Jag slösar inte bort min tid. Jag vill göra mamma stolt, säger han sakta. ■

Våra
upplevelser
upplevs bäst
nyktert!

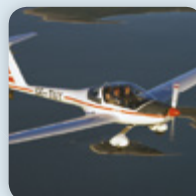
Spabehandlingar
fr. 300 kr

Backhoppning
995 kr

Ubåtsäventyr
fr. 795 kr

Provflyg ett flygplan
fr. 795 kr

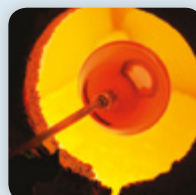
Helikoptertur
fr. 495 kr

Scania Truck Day
2 495 kr

Kryssningar
fr. 740 kr / dag
inkl. helpension

Glasblåsning
fr. 895 kr

Köp idag med 10% rabatt!
Ange rabattkoden **IOGTNT0 i kassan.**

Rabattkoden är giltig på onlinebeställningar tom. 2014-03-01 och kan ej kombineras med andra erbjudanden.

upplevelse
present.se™

"JAG TVINGAS LÄMNA MITT BARN TILL EN MISSBRUKARE"

Fyraåriga Julia måste regelbundet övernatta hos sin missbrukande pappa. Om hennes mamma inte överlämnar flickan till honom **riskerar hon att förlora vårdnaden**, eftersom hon då – enligt familjerätten – vägrar samarbeta. Måste något riktigt allvarligt hända innan myndigheterna reagerar? undrar Julias mamma Maria.

TEXT **MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN** FOTO **ISTOCK**

De blev himlastormande kära, svenske Johan och spanjorskan Maria. Johan ägde en restaurang i Barcelona och livet lekte. Snart blev Maria gravid och deras gemensamma dotter Julia föddes. Vad Maria inte förstod var omfattningen av Johans drogmissbruk. Jo, hon visste att han kunde röka på ibland, vilket hon inte gillade, men accepterade, eftersom han i övrigt var en sådan fin kille – och så var hon ju så förälskad. Själv drack hon knappt ens alkohol. Men snart stod det klart att han var offer för ett tungt blandmissbruk, som accelererade. Han klarade inte längre

"Var är Julias rätt att växa upp i en trygg och hälsosam miljö?"

MARIA

av att sköta restaurangverksamheten och skulderna växte. För att undkomma de spanska skattekraven skrev han över sina tillgångar på Maria.

Till slut kraschade allt och paret reste hals över huvud till Jönköping, där Johan har sina föräldrar. De förstod att han

behövde akut hjälp med sitt missbruk.

Här skulle allt bli bättre, trodde Maria, som litade på att de svenska myndigheterna skulle hjälpa familjen, som också består av Marias son från ett tidigare förhållande.

Men i dag, ett år senare, har allt bara

blivit värre. Paret har separerat och Maria tror inte på att Johan har slutat med drogerna, även om han själv hävdar att så är fallet. Missbruksproblemen till trots får han regelbundet umgås ensam med Julia över flera dagar. Maria, som just nu pluggar svenska, känner sig helt desperat.

– Han har rätt att ta droger och han har tydligen rätt att umgås med sin dotter under pågående missbruk. Myndigheterna menar att barnet har rätt till båda sina föräldrar. Men var är Julias rätt att växa upp i en trygg och hälsosam miljö? Måste något riktigt hemskt inträffa för att man ska frånga protokollet och agera? undrar Maria, som när vi träffas just har lämnat ifrån sig dottern till Johan.

Händerna darrar när hon berättar om det som upptar nästan all hennes tid. Hon är upprörd, chockad och besviken på Sverige, som hon trodde var ett land som

"Han förstår
inte att han
faktiskt gör
henne illa."

MARIA

tillvaratar människors rättigheter.

– Men här väger tydligen föräldrarnas rättigheter tyngre än barnens. Det är så konstigt. Här får man inte slå sina barn. Men det är okej att ta droger och ändå umgås med sina barn. Jag förstår inte logiken, säger Maria, som har ägnat en stor del av sin fritid med att tala med Rädda Barnen, Familjerätten, Brottsofferjouren, Socialtjänsten och andra myndigheter

och organisationer för att försöka bringa klarhet vad hon kan kräva för sig och sin dotter. Efter alla turer hit och dit har hon lärt känna andra mammor i samma situation. De träffas regelbundet för att prata och stötta varandra.

Hon beskriver läget som ett moment 22 och är ibland rädd att uppfattas som "den jobbige mamman", eftersom hon ständigt strider för sin dotter. Hon uppmanas att inte lämna ifrån sig dottern om Johan skulle vara drogpåverkad. Men då riskerar hon å andra sidan vårdnaden, eftersom hon inte samarbetar och därmed bryter mot lagen. Då blir det utredande samarbetsamtal och hon ifrågasätts; var han verkligen påverkad? Använder han verkligen alla de droger som hon påstår? Han nekar såklart.

En annan uppmaning från familjerätten är att hon ska ringa polisen om hon mär-

Viktigt ta barnen på allvar

Barn har rätt att få träffa båda sina föräldrar, enligt svensk lag. Men för att ett barn ska slippa träffa den ena föräldern ställs stora krav på bevis och att det föreligger en hög risk för barnet.

Det konstaterar psykologen och terapeuten Åsa Landberg, som har lång erfarenhet av vårdnadstvister och barn som bevittnat eller utsatts för våld i hemmet.

– Att anse att barnet har det bättre hos den ena föräldern räcker inte. Man måste kunna bevisa i domstol att det faktiskt finns en risk att barnet tar skada av umgänget, så det kan vara svårt, säger Åsa Landberg, som tycker det är bekymmersamt att domstolarna och Familjerätten inte tar reda på barnens inställning; vad vill de?

– Om ett barn protesterar högljutt när det måste träffa den andre föräldern tas inga hänsyn, vilket är ett problem. Det är viktigt att ta barnet på allvar om det reagerar starkt, säger Åsa Landberg.

Barn som har en förälder som missbrukar alkohol eller droger är ofta särskilt utsatta.

– De uppfattar ofta en missbrukande förälder som oberäknelig och skrämmande. Föräldern förvandlas när hon eller han är påverkad.

Ofta brister omsorgen om barnet, föräldern är känslomässigt frånvarande men kan också försumma många vardagliga behov, det kan t ex handla om brist på lagad mat, om att inte få hjälp med läxor

eller hygien, att bli lämnad ensam eller att utsättas för olika faror. Många barn med missbrukande föräldrar skäms och ägnar mycket energi åt att dölja missbruket för omvärlden, säger Åsa Landberg.

Hon konstaterar att det kan skilja mycket i bedömningen av enskilda fall i olika Familjerätter, även om lagen ska följas. Det är dock inte familjerätten som bestämmer om vårdnad och umgänge, utan domstolen.

FOTO: PRIVAT

– Men trots att lagen ska värna om barnens bästa, tar domstolarna oftare hänsyn till de stridande föräldrarna än barnen. Man utgår sällan från det enskilda barnets behov utan går efter en schablon hur det ska vara, säger Åsa Landberg som gärna skulle vilja se bättre barnkompetens i domstolarna.

– Jag tycker att det är bekymmersamt att våld mellan föräldrar eller missbruk hos den ena föräldern enligt domstolarna handlar om att föräldrarna har samarbetsproblem. Men det handlar ju om att det föreligger en risk för barnet, det är ett reellt och allvarligt problem. Fokus försvinner tyvärr från det som är viktigt, säger Åsa Landberg.

1998 ändrades lagen i föräldrabalken så att det blev svårare för en förälder att få enskild vårdnad. 2006 skärptes lagen. Mer hänsyn ska tas till barnens situation, vilket har gjort det lättare att få enskild vårdnad. Men trots lagändringarna har vårdnadstvisterna ökat. Effekten av lagen ska nu utredas.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

ker att dottern far illa under umgänget eller om något allvarligt inträffar.

– Det låter inte klokt. Så jag ska alltså släppa iväg min dotter till en man som jag vet använder droger, även när hon är där. Och om något händer ska jag ringa polisen. Vilket trauma är inte det för min dotter att se poliser som stormar in och tar henne ifrån hennes pappa?

Maria berättar att Johan har gått i olika behandlingar, men har tagit återfall på återfall. Han lämnar urin tre gånger i veckan och ska alltså i teorin vara ”ren” när han träffar sin dotter. Om inte, får han inte ha Julia. Men av olika anledningar har han inte alltid kunnat eller velat lämna urin – och detta passerar häpnadsväckande nog, enligt Maria, utan anmärkningar från Familjerätten. De ser mellan fingrarna och ber henne vara förstående och använda sitt sunda förnuft.

– Han gör som han vill. Fast om jag vägrar att lämna ifrån mig Julia så är det jag som är krånglig och inte vill samarbeta, suckar hon.

Den hjälp dottern hittills har fått är terapi på Musslan, en verksamhet för barn som upplevt våld i hemmet. I övrigt är det upp till Maria att skydda och hjälpa sitt barn. Vilket hon upplever att hon inte kan eller vågar under rådande omständigheter – hon vill ju inte riskera att förlora vårdnaden. I nuläget har hon dock lyckats komma överens med Johan om kortare umgängesperioder med två dagar i taget, i stället för fyra, vilket känns bra.

Ändå är det lika ångestfyllt varje gång hon måste lämna Julia till hennes pappa.

– Jag har svårt att sova och tänker hela tiden på hur hon har det. Hon älskar sin pappa, trots att hon beskriver honom som lite tokig, och är solidarisk med honom, men jag vet också att ingenting fungerar när hon är där. Hon äter godis till frukost och får träffa tanter och gubbar som också använder droger. Jag är jätterädd för att han ska bli psykotisk. Hans humör kan snabbt växla om han får abstinens. Vad ska Julia göra då? Hon har tvingats lära sig mitt telefonnummer och vår adress utan till och jag har visat hur man gör för att

"Jag måste fortsätta att kämpa för Julias skull."

MARIA

läsa upp en dörr och hur hon ska göra för att be om hjälp ifall något händer, säger Maria, som minns första gången hon måste lämna Julia ensam med Johan.

– Jag gick och köpte metervis med tyg och sydde gardiner till alla rum i min lägenhet. Jag måste ha något för händer, annars hade jag blivit galen, säger hon.

När Julia kommer hem igen efter umgänget med pappan märks det på henne att det har varit jobbigt, tycker Maria.

– Hon är klängig och vill sova i min säng. Hon lämnar mig inte en sekund. Hon har ännu inget språk för att sätta ord på sina känslor.

Vad säger Johan själv om situationen?

– Han är mån om Julia, men förstår inte att han faktiskt gör henne illa genom att

missbruka. Han ser inga problem med att hon hemma hos honom får träffa andra missbrukare. Tvärtom tycker han att det är bra att hon får träffa olika sorters människor, säger Maria och tillägger att hon på intet sätt vill bryta relationen mellan far och dotter. Men först måste han bli drogfri i åtminstone sex månader. Det är hennes krav. Tyvärr verkar han i nuläget inte vara tillräckligt motiverad för att sluta. Och socialtjänsten kräver endast att han är drogfri när han träffar dottern. Så kampen fortsätter.

– Ibland känns det som att jag inte orkar mer. Jag ger upp. Men det kan jag ju inte göra. Jag måste fortsätta att kämpa för Julias skull. Min dotter förtjänar inte att leva ett liv med trauman och rädslor. Har hon inte rätt till lugn och harmoni?

Accent har sökt ansvarig på socialtjänsten i Jönköping utan att lyckas. Johan, Maria och Julia heter egentligen något annat.

Efter att artikeln skrevs, enligt Maria, åkte Johan fast under påverkan av en mix av tre olika droger. Familjerätten i Jönköping ser allvarligt på händelsen, men har valt att inte gå vidare med en utredning. Det innebär att Julia sannolikt även fortsättningsvis måste träffa sin pappa. ■

VILKA ÄR MED

Accent har tittat närmare på vilka IOGT-NTO:s medlemmar egentligen är och var ni bor. Visste du att Ragunda är landets mest IOGT-NTO-täta kommun?

TEXT **PIERRE ANDERSSON**

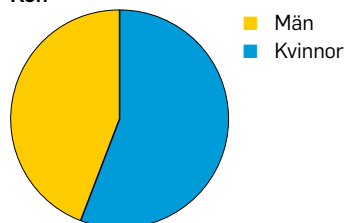
Vilka är ni egentligen? Accent har gjort en djupdykning i medlemsregistret och i den senaste medlemsundersökningen för att ta reda på lite mer om hur den stora skaran medlemmar i IOGT-NTO fördelar sig på kön, ålder, hur länge man varit medlem och vart man bor.

I kartan till har vi ritat ut antal medlemmar per 1000 invånare i varje kommun. Den visar några intressanta saker:

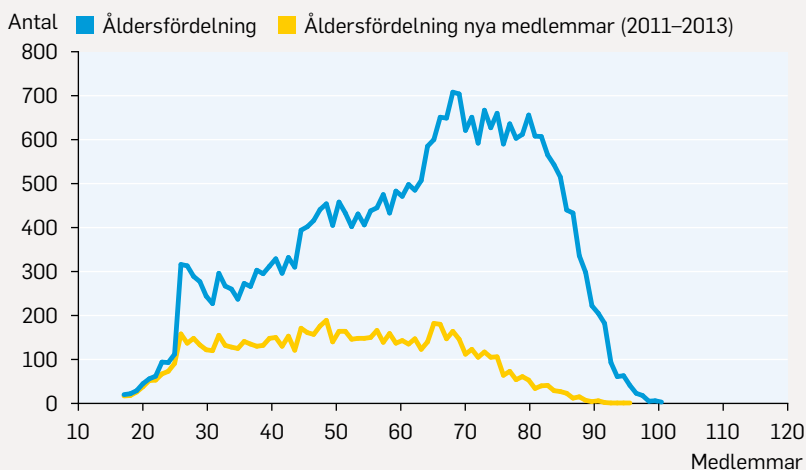
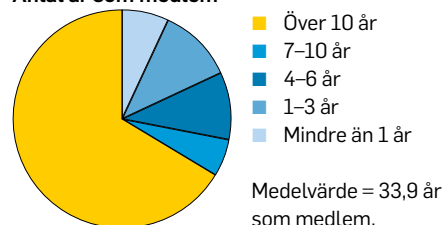
- Bäst representerade är IOGT-NTO i områden där organisationen också historiskt varit stark. Småländska höglandet, Jämtland, Värmland och Västernorrland är några områden som sticker ut.
- Klart sämst representerad är organisationen i större städer – det är få medlemmar i förhållande till antalet invånare i Stockholm, Göteborg, Malmö och omkring Linköping och Norrköping. Uppsala sticker ut som ett litet undantag.
- Tittar man närmare kan man notera stora skillnader mellan grannkommuner. Se till exempel Nordanstig (14,8 medlemmar per 1000 invånare) och Ljusdal (3,6).

Vi kan också konstatera att det finns något fler kvinnor än män bland

Kön

Antal år som medlem

Medlemmarnas åldersfördelning.

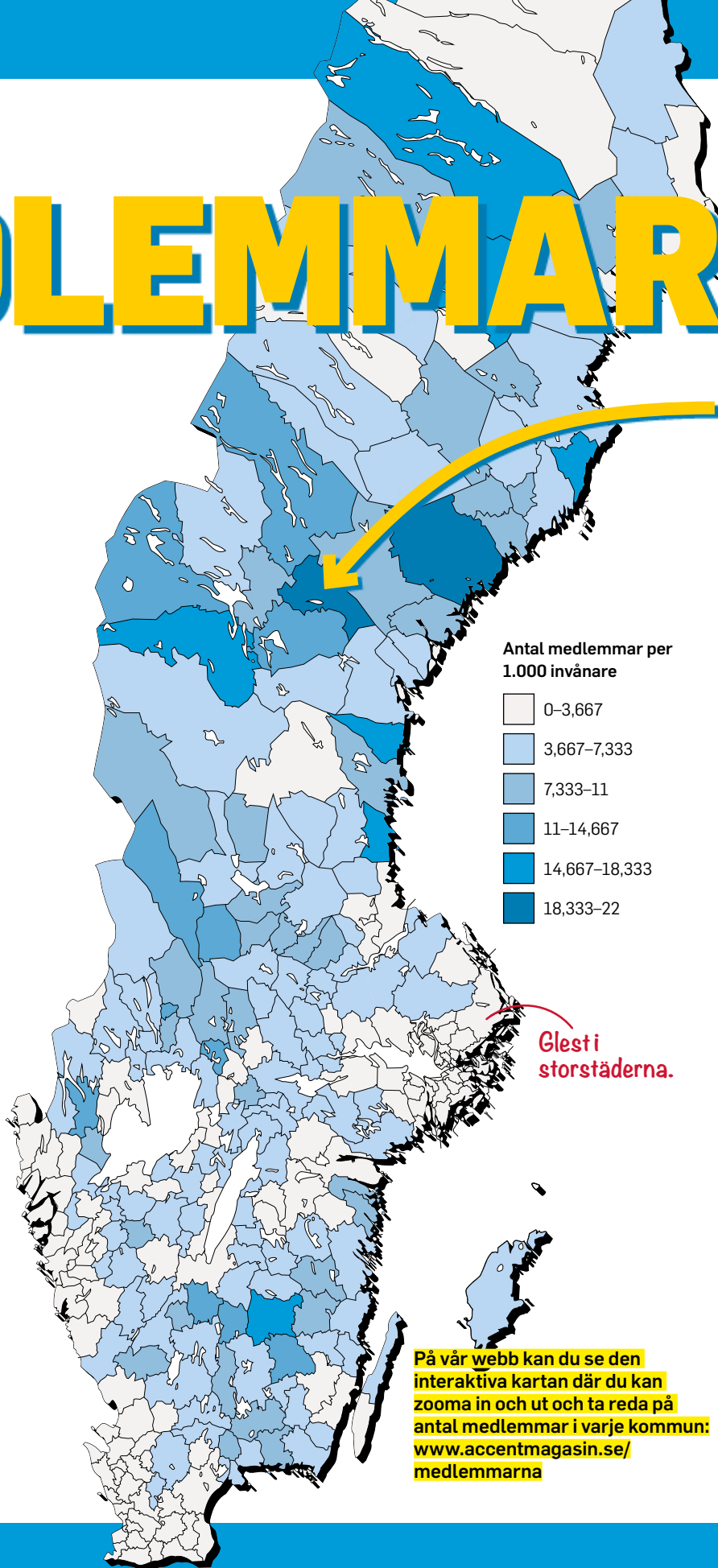
medlemmarna. Och att ganska många av er hunnit nå en respektabel ålder –

med många års medlemskap bakom er.

"Man notera stora skillnader mellan grannkommuner."

Värt att notera dock är att bland de nytillkomna medlemmarna de senaste åren är åldersfördelningen väldigt jämnt utspridd mellan 25 och 75. Medianåldern för nytillkomna medlemmar de senaste tre åren är 53 år. ■

DLEMMARNNA?

På vår webb kan du se den interaktiva kartan där du kan zooma in och ut och ta reda på antal medlemmar i varje kommun: www.accentmagasin.se/medlemmarna

Vad är hemligheten Ragunda?

Ragunda är den kommun i Sverige med flest medlemmar per capita. Accent har talat med styrelseledamoten och medlemmen Sigvard Backlund i Ragundaföreningen för att ta reda på hemligheten.

Hur reagerar du när du hör att Ragunda har flest medlemmar i hela landet i förhållande till invånarantalet?

– Det är förstås jätteroligt, men lite förvånande. Det hade jag ingen aning om!

Vad kan det bero på tror du?

– Ja, vi har ju en stor IOGT-NTO-lokal på 600 kvadratmeter som ligger centralt i Ragunda och som lockar mycket folk. I lokalerna finns dessutom ett stort dansgolv och en scen. Här bedrivs också konferensverksamhet. Vi har mycket verksamhet i huset, exempelvis har vi under hösten haft 4–5 teateruppsättningar som förstås lockar många, både medlemmar och icke-medlemmar. Dessutom har vi en välbesökt biograf som just nu ska digitaliseras. Så vi syns mycket och är väldigt aktiva på orten, vilket säkert bidrar till att vi får många medlemmar.

Hur värvar ni nya medlemmar?

– Vi får nog en hel del via våra aktiviteter. Förra året arrangerade vi femton större aktiviteter, förutom våra vanliga möten och träffar. Förutom teaterföreställningarna har vi även gjort bussresor till Höga kusten och arrangerat en julkonsert. Dessutom marknadsför vi oss på skolorna för att locka till oss barn till Junis och arrangerar barndiskon i våra lokaler. Men vi värvar också på traditionellt vis.

Så vad är Ragundas hemlighet?

– Det har jag nog redan svarat på. Vi har massor av bra verksamhet, syns och hörs. Plus att vi är duktiga på att värva nya medlemmar.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

TÖRSTAR EFTER NYA MARKNADER

En vikande marknad i USA och Europa gör att **alkoholindustrin söker nya kunder.**

Två målgrupper är extra intressanta:
Utvecklingsländer och kvinnor.

TEXT **PIERRE ANDERSSON**

Tre snyggt klädda kvinnor glider förbi vakterna och in i VIP-loungen. De tittar skeptiskt på ölflaskorna som erbjuds men tackar ja till varsitt glas med en glittrande mousserande dryck i ett högt glas innan de går upp på scenen och sjunger för den väntande publiken.

En scen ur en film? Eller en musikvideo? Nej, snarare världens största alkoholproducent, Diageo, som i en reklamfilm försöker få kenyanska kvinnor att dricka mer alkohol.

Alkoholindustrin har nämligen ett problem: de traditionellt stora marknaderna på norra halvklotet, Västeuropa och Nordamerika, är i princip mättade. Industrins ständiga krav på tillväxt kan inte längre tillfredsställas här – särskilt inte efter den ekonomiska krisen 2009.

Det är inte bara trasslig ekonomi i vår

"Alkoholindustrins lösning har blivit att hitta nya, lovande marknader och nya målgrupper."

PIERRE ANDERSSON

del av världen som ställer till det för alkoholindustrin. Konsumtionen här är redan högst i världen. Och allt fler börjar inse att det här leder till problem och den gamla synen på alkohol som enbart en jordbruksprodukt är i princip borta i EU.

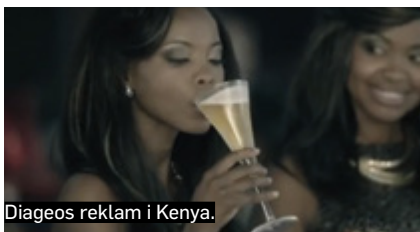
Om striden kring alkohol i unionen tidigare stod mellan Nord- och Sydeuropa står den idag snarare mellan hälsominis-

terierna å ena sidan och jordbruks- och handelsministerierna å andra sidan.

Till stor del beror detta på att det under de senaste 15–20 åren vuxit fram en allt starkare konsensus i forskarvärlden kring hur man bäst förebygger skador av alkohol. Resultatet är att allt fler länder inför restriktioner som på olika sätt begränsar totalkonsumtionen av alkohol

FOTO: JEAN-BAPTISTE DODANE

I många av de länder där alkoholindustrin nu satsar hårdast saknas lagar som reglerar alkoholreklam.

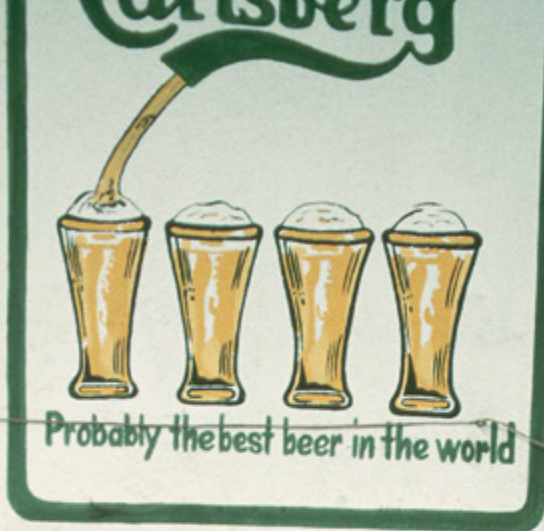
Diageos reklam i Kenya.

– forskarna förespråkar begränsad tillgänglighet, åldersgränser, höga priser och reklamförbud.

Alkoholindustrins lösning har blivit att hitta nya, lovande marknader och nya målgrupper. Man sätter hoppet om tillväxt till det man kallar ”framväxande marknader” – i många fall handlar det om utvecklingsländer. Här är alkoholkon-

Afrika har blivit en viktig marknad för alkoholindustrin.

Carlsberg har funnits länge
i bland annat Malawi.

"De arbetar framför allt med att manipulera de här ländernas lagstiftning."

PER-ÅKE ANDERSSON

Diageo räknar med att hälften av deras intäkter kommer att komma från så kallade framväxande marknader 2015.

sumtionen i stora delar av befolkningen idag låg (med våra mått mätt) och här finns sällan några fungerande restriktioner för försäljning eller marknadsföring av alkohol.

Länder med stark tillväxt och en växande medelklass är extra intressanta. De så kallade BRIKS-länderna, de framväxande jätteekonomierna Brasilien, Ryssland,

Indien, Kina och Sydafrika, är perfekta för alkoholindustrins satsningar.

Tittar man närmare på var alkoholindustrin satsar så ser man dock att de ser utvecklingspotential också i fattigare och mindre utvecklade länder. Den afrikanska kontinenten blir allt mer intressant i takt med den ekonomiska utvecklingen. Mellan 2000 och 2008 ökade Afrikas samla-

de BNP med 4,9 procent per år – mer än dubbelt så snabbt som under 1980- och 1990-talen.

Diageo, världens största alkoholproducent, räknar med att hälften av deras intäkter kommer att komma från så kallade framväxande marknader år 2015. Det är en ökning från 22 procent 2006. Mellan 2007 och 2012 lade företaget omkring 11 miljarder kronor, bara i Afrika, på att investera

Framtagna för
att få kvinnor
att dricka mer.

"Vi kan, och måste, ta fram produkter som lockar kvinnor."

JØRGEN BUL RASMUSSEN

i produktionsanläggningar och köpa upp lokala alkoholproducenter.

Resultaten har inte låtit vänta på sig. Ett av Diageos mest kända varumärken är Guinness. Ölmärket härstammar från Irland och länge var landet tillsammans med Storbritannien också de största marknaderna. Sedan 2012 är Nigeria det land i världen där Diageo säljer mest Guinness. "Ett resultat av framgångsrik marknadsföring" enligt David Armstrong, tidigare marknadschef för Diageo i Afrika.

När krisen i USA och Europa slog till 2009 minskade försäljningen på båda kontinenterna – som står för 60 procent av Diageos försäljning. Detta kompensades dock av en kraftigt ökad försäljning på nya marknader. Bara under räkenskapsåret 2009-2010 ökade Diageo försäljningen i Sydamerika och Afrika med 13

procent. Året efter med 15 procent.

– Diageo är ett starkt bolag som bara blir starkare, kommenterade Diageos högsta chef Paul Walsh bokslutet. Vi har ökat vår närvaro på världens snabbväxande marknader, både genom uppköp och genom att växa organiskt.

Diageo är inte ensamma om att satsa på de här växande marknaderna. Företag inom alkoholindustrin köper upp varandra eller går samman, både öl- och spritmarknaderna har konsoliderats så att det nu bara finns en handfull giganter kvar som kontrollerar nästan alla varumärken och i princip hela världsmarknaden.

1989 hade de fem största bryggerikoncernerna 17 procent av marknaden. Drygt 20 år senare har de fyra största (AB-Inbev, SABMiller, Heineken och Carlsberg) en marknadsandel på över 50 procent. Det största bryggeriet, AB-Inbev (skapat

genom en sammanslagning av Anheuser Busch och Inbev 2008), hade 2010 ensamt 22 procent av den globala ölmarknaden.

Alkoholindustrin nöjer sig inte med att satsa stora resurser på uppköp och marknadsföring. Man vill också vara med och påverka vilken alkoholpolitik som förs i de länder man verkar.

Per-Åke Andersson är programsekreterare på IOGT-NTO-rörelsens Internationella Institut och har lång erfarenhet av att jobba med problematiken kring alkohol i utvecklingsländer. De senaste åren har en allt större del av hans tid gått åt till att kartlägga och försöka motarbeta alkoholindustrins inflytande i den delen av världen.

– De arbetar framför allt med att manipulera de här ländernas lagstiftning för att få bort och hålla tillbaka erkänt effektiva åtgärder för att hålla nere konsumtion och skador. Istället för de fram åtgärder som man idag vet är betydligt mindre effektiva, säger Per-Åke Andersson.

Många utvecklingsländer har idag få regleringar kring alkohol, något som utnyttjas av industrin och dess lobbyorganisationer. En vanlig metod är att man via exempelvis ICAP, International Centre for Alcohol Policy, en organisation som till hundra procent finansieras av alkoholindustrin, erbjuder landet hjälp att skriva en alkoholpolicy.

En studie publicerad i Addiction behandlar fyra nationella alkoholpolitiska policydokument som har kommit till på det viset. Den visar att det i princip är samma lagförslag som industrin försöker driva igenom i alla länder. Över 75 procent av texten var identisk eller innehöll bara mindre justeringar.

Framtagna för
att få kvinnor
att dricka mer.

– Det här är policydokument som ger intryck av att man har en alkoholpolitik, men de har knappast något värde för folkhälsan. För att politiken ska betyda något måste den förebygga skador. Alkoholindustrin är skicklig i sitt påverkansarbete, men så har de också mycket pengar bakom sig.

Finns där några motkrafter?

– Motkraften är att det finns så mycket

evidens kring vilka åtgärder som faktiskt är effektiva. Vetandet finns. De här länderna behöver en evidensbaserad alkoholpolitik. Och det räcker med att titta på de senaste siffrorna från WHO – när alkohol ligger i topp bland riskfaktorerna för ohälsa och för tidig död måste det kalla till åtgärd. Nu är det dubbelt så många som dör av alkohol som av hiv i världen.

Det är dock inte bara nya marknader som är intressanta för alkoholindustrin. Man lägger också kraft på att finna nya målgrupper. En sådan målgrupp är kvinnor – som dricker betydligt mindre än män i princip överallt.

För ett år sedan berättade Carlsbergs vd, Jørgen Bul Rasmussen, för affärstidningen Fast Company att 80 procent av deras öl köps av män:

– Vi kan, och måste, ta fram produkter som lockar kvinnor. I första läget handlar det om produktutveckling, sedan om smart marknadsföring.

Rasmussen berättar också att han gjort "female drinks" till en särskild satsning inom Carlsberg. Istället för att lansera globalt från början väljer man att testa nya drycker på "trendsättar-marknader" som Schweiz, Sverige och Danmark.

För samma tidning berättar

Carlsbergs marknadschef Kirsten Ægidus att "unga människor inte är så förtjusta i den bittra eftersmaken som öl har". För att lösa det problemet har företaget bland annat tagit fram en ljus ölsort som är mer "balanserad". Ölet heter "Copenhagen", ett namn som är valt för att förknippas med "mode och design".

Diageo har liknande projekt. Reklamen som nämndes i början av artikeln är bara ett exempel – man har också tagit fram produkter som Nuvo, en mousserande vodka som färgats rosa och förpackats i flaskor som liknar parfymförpackningar. Drycken marknadsförs främst till kvinnor i länder som Venezuela och Mexiko med orden "Pink is the new drink".

Kommer alkoholvanorna i världen att ändras som en följd av industrins arbete? Ja, det mesta talar för det. Länder som har en starkt växande medelklass, och länder som idag har en låg alkoholkonsumtion är helt enkelt väldigt lockande.

Och resurserna som läggs ner på att få nya målgrupper att köpa västerländsk alkohol är betydande. Enbart Diageo satsade 1,6 miljarder kronor på marknadsföring – bara i Afrika – under räkenskapsåret 2011-2012. Tio år tidigare var motsvarande siffra under 300 miljoner kronor. En ökning med över 400 procent. ■

"Unga är så förtjusta i den bittra eftersmaken som öl har."

KIRSTEN ÆGIDUS

Not: Delar av texten är tidigare publicerade senaste upplagan av boken "Världens Baksmälla".

Kongressen hålls på The Regent Cha am Beach Resort

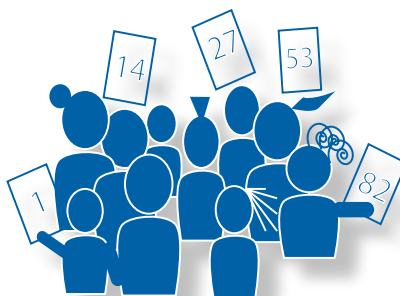
ALCOHOL IN ALL POLICIES

Internationella IOGTs 68:e världskongress i Thailand

Mellan 25 oktober och 1 november 2014 samlas representanter för hela IOGT-världens mer än 60 länder till kongress i Cha Am, Thailand. Det är den 68:e kongressen sedan starten 1851 i amerikanska Syracuse. Fantastiskt att tänka sej att idén om nykterhet, demokrati, fred och broderskap gått att förena och att fortfarande sluter sig många människor världen över till vår gemenskap. Temat i år är Alcohol in All Policies.

Det blir ett fantastiskt möte med deltagare i alla åldrar och med spännande organisationer.

På kongressen möter du också flera av världens ledande alkoholforskare och företrädare för globala organisationer som WHO, Världshälsoorganisationen. Thailand är ett av de ledande länderna i hälsoarbetet med fokus på alkohol och tobak. I Sydostasien finns stora helnyktra grupper som gör att också alkoholindustrin ser en stor marknad i den regionen. Därför är en IOGT-kongress en viktig markering i arbetet för nykterhet.

Kongressen beslutar också om riktlinjer för den kommande fyraårsperioden liksom om att välja sin globala ledning.

Men som alltid när alla organisationer inom Internationella IOGT möts så blir det fest, mat, sång och dans och massor med tillfällen för nya möten och du kommer att omslutas av den thailändska kulturen, värmen och gemenskapen. Gör som hundratals andra, boka en vecka eller mer i Thailand i höst.

RUNDRESA THAILAND

Vi erbjuder en rundresa i norra Thailand för dej som vill lära känna landet och den del av Thailand som inte är turisternas förstahandsval. Vi besöker de projektområden som IOGT-NTO arbetat inom sedan starten i mitten av 80-talet. Det blir möten med svenska biståndsarbetare och med de bergsfolk som bor i den Gyllene Triangeln. Besök i projektområden ska vi också hinna med liksom också att sätta ner fötterna i såväl Laos som Myanmar (Burma). Besök på något av de stora kungliga utvecklingsprojekten som det finns gott om är också ett måste. Vi får också lära oss en del om historia, religion och nutidspolitik.

Prisidé: 22 500 SEK inkluderar flyg från Stockholm, inrikesresor, hotell, halvpension, kongresspaket, studiebesök och entréer.

Information: Kjell-Ove Oscarsson,
kjell-ove.oscarsson@iogt.se, 070-594 68 44

Resprogrammen är preliminära

RUNDRESA SRI LANKA

Sri Lanka, paradisen med fantastiska natur- och kulturupplevelser. Första natten i Negombo. Vi åker till norr där vårt bistånd började en gång. Via nationalparken Wilpattu når vi Jaffna. Minnen av kriget möter oss. Vad finns kvar? Fisknätsfabriken? Vattenprojektet i Oori? Biblioteket? Här finns hindugudar och tempel och gränt gröna risfält. I Mullaitivu ett brunnprojekt för krigsdrabbade. Trincomalee med naturhamnen. Sigiriyaklippan, fästningen med dess dramatiska historia. Buddhastatyer i Dambulla, krydddistriktet och tandtemplet i Kandy. Via botanisk trädgård och elefanter är femdagarssturen åter i Negombo. Sista dagen, fredag, är fri dag. Halvpension på minst trestjärniga hotell.

Prisidé: 21 500 SEK inkluderar flyg från Stockholm, flyg och andra resor inom regionen, kongresspaket, boende och halvpension under veckan på Sri Lanka.

Information: Per-Åke Andersson, per-ake.andersson@iogt.se
073-372 63 17

Mer information om rundresorna finns på www.global.iogt.se

RUNDRESA VIETNAM

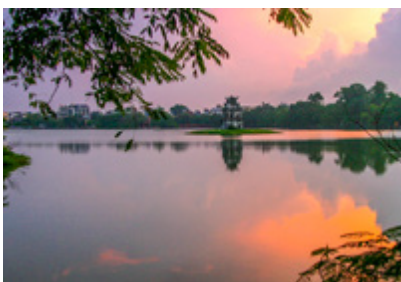
Nyligen utsågs Vietnam till ett av årets hetaste resmål i en av världens ledande dagstidningar. En rik och intressant historia, vänliga människor, fantastisk mat och en kombination av myllrande städer och vacker natur.

Vår resa börjar i Ho Chi Minh-staden i söder. Vi går på den stora marknaden och vi upplever det intensiva storstadslivet. Vi tar oss också ut på en tur i det fantastiska floddeltat där Mekong möter havet.

Efter några dagar i södra Vietnam flyger vi till Hanoi. Kontrasterna är stora – från det kommersiella centret i Ho Chi Minh till den lugnare huvudstaden.

Prisidé: 24 500 SEK inkluderar flyg från Stockholm, flyg och andra resor inom regionen, kongresspaket, boende och halvpension under veckan i Vietnam.

Information: Pierre Andersson,
pierre.andersson@iogt.se, 070-593 18 07

Hemresan från rundresorna är beräknad till den 8 - 9 november.

ANMÄLAN

Du har flera alternativ:

1. Bara delta på kongressen: Du ordnar din resa själv. Hotell med helpension ingår i kongresspaketen 540€.
2. Du vill bara bada och vara ledig på dagarna, bo och äta på hotell. Du köper ett kongresspaket.
3. Du vill ha flygbiljett Skandinavien - Bangkok och kongresspaket
4. Du vill kombinera ditt kongresspaket med en rundresa till något av de tre länderna.

Jag vill ha mera information om rundresa i:

Thailand ☐

Sri Lanka ☐

Vietnam ☐

Jag anmäler mej till 68:e internationella IOGT-kongressen i Cha Am, Thailand: ☐

Namn:

Adress:

Post nr:

Telefon:

E-post

Enkelrum

Vill bo tillsammans med:

Önskar flyg från:

Bokar flyg själv: ☐

Ort:

Tillägg

Anmälan: Skickas till Kjell-Ove Oscarsson, kjell-ove.oscarsson@iogt.se. Snarast men senast den 1 april 2014. Antalet flygbiljetter är begränsat då kongressen ligger i anslutning till höstlovet.

MOLEKY

NYA PREPARAT – EN UTMANING

Att bekämpa de syntetiska nättdrogerna innebär en ständigt ojämnr kamp. På Rättsmedicinalverket i Linköping (RMV) har man **tagit fram en ny metod** som snabbare ska identifiera de livsfarliga drogerna.

TEXT **MARITA ANDERSSON** FOTO **MARIA QVARZELL**

I ett laboratorium på RMV:s avdelning för rättsgenetik och rättskemi står den nya utrustningen som kostade tre miljoner kronor. Metoden och utrustningen som har namnet, vätskekromatografi med högupplösande masspektrometri, är det senaste för att snabbare kunna hitta och identifiera de nya drogerna från människors blod, urin och vävnader.

Nättdrogerna fortsätter att öka på marknaden, samtidigt som det har blivit allt svårare att upptäcka dem.

– Många nättdroger går numera inte att upptäcka med de vanliga teknikerna, berättar Robert Kronstrand som arbetar

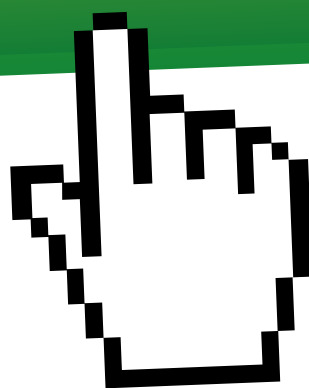
som forskningskemist på RMV i Linköping. De nya substanserna har blivit mer potenta. Det krävs betydligt lägre dos för att få effekt. När koncentrationen är hundra gånger lägre, blir drogen också svårare att hitta i missbrukarens kropp.

Tidigare var amfetamin, heroin, cannabis och kokain de vanligaste narkotikaklassade drogerna och är så fortfarande. Men 2005–2006 hände något nytt inom missbrukarvärlden. De så kallade nättdrogerna började dyka upp. Plötsligt kunde

"Många nättdroger går numera inte att upptäcka med de vanliga teknikerna."

ROBERT KRONSTRAND

YLKAMPEN

Bara inom EU finns omkring 700 hemsidor som säljer nätdroger. De flesta vänder sig till ungdomar.

man sitta hemma och via sin dator köpa en drog helt lagligt. En drog som sedan skickades direkt hem i brevlådan. Drogen gav samma rus som narkotika. Men den var inte narkotikaklassad.

De första syntetiska drogerna som kom påminde om amfetamin. Men ganska snart började det på laboratorier i USA och Europa även att framställas syntetiska cannabinoider som gav samma ruseffekt som cannabis.

Man ville egentligen hitta en substans som gav effekt på kroppen men inte psyket. Medlet skulle användas som smärt-

stillande och aptitretande för cancer- och aidspatienter.

– De fastnade i samma receptorer i hjärnan och kroppen som cannabis. Och hade samma verkan. Men de var inte narkotikaklassade, säger Robert Kronstrand.

I dag finns syntetiska nätdroger som har samma effekt som cannabis, bensodiazepiner, kokain och heroin. Och antalet hemsidor som säljer dessa har exploderat. Bara inom EU finns omkring 700 hemsidor, varav flera är på svenska. De flesta riktar sig mot ungdom. Man köper inte längre av en langare, utan testar i sin

"Idag kommer det ut ungefär en ny drog i veckan."

ROBERT KRONSTRAND

ensamhet. Och de flesta internetdroger tas via munnen, antingen i tablett- eller pulverform.

– Idag kommer det ut ungefär en ny drog i veckan, jämfört med 2005 då det kom ut en i månaden. Förra året identifierades inom EU, 72 nya substanser av syntetiska droger, som man tidigare inte hade sett på marknaden, berättar Robert Kronstrand.

Bland de så kallade internetdrogerna har de inkomna ärendena där Rättsmedicin gör en analys också stadigt ökat. Från 3 inkomna fall under 2007, till 62 fall, fram till sista september 2013.

"Att köpa internetdroger är som att spela rysk roulette."

ROBERT KRONSTRAND

– Förra året fick vi en ett femtontal ärenden med folk som hade tagit substansen 5-IT och avlidit. Elva av de personerna bedömdes ha avlidit direkt av följderna från intaget av 5-IT, berättar Robert Kronstrand. Men det är svårt att relatera ett dödsfall direkt till en drog. Oftast handlar det om en kombination av olika droger och läkemedel.

Vad man vet är att de narkotikarelaterade dödsfallen är högre än någonsin. Enligt Socialstyrelsens dödsorsaksregister avled år 2012, 529 personer, där någon form av narkotiskt preparat var inblandad i dödsfallet.

Trots att man nu med den nya tekniken har möjligheten att snabbare få fram ett analysresultat, tar det tid, innan en drog kan narkotikaklassas. När en ny drog identifieras rapporterar RMV till Folkhälsoinstitutet som i sin tur för ärendet vidare till Läkemedelsverket. Där klassningen sker. Varje år klassar Läkemedelsverket mellan 20-40 substanser som narkotika eller hälsofarlig vara. Men snitttiden ligger på ungefär ett halvår, från att en ny drog har kommit ut på marknaden tills den kan klassas som narkotika eller livsfarlig vara.

– Kan vi konstatera att ett preparat finns i omlopp eller om det har förekommit

På avdelningen för rättsgenetik och rättskemi, görs varje år 100 000 analyser av blod, urin och vävnader.

dödsfall informerar vi Folkhälsoinstitutet som kan forcera en klassning, säger Robert Kronstrand. När det gäller drogen 5-IT ringde man från Folkhälsoinstitutet upp de som ägde hemsidan och sa att folk dör. Drogen togs bort innan medlet hann bli klassat.

Många av internetdrogerna innehåller centralstimulerande medel som kan ge högt blodtryck och hjärnblödning. De kan också medverka till att blodtillförseln stryps.

Ett exempel är droger bromodragonfly. För några år sedan tog två personer internetdrogen bromodragonfly. Den ena personen dog medan hans kompis fick stora

skador på händer och kroppen, berättar Robert Kronstrand.

– Att köpa internetdroger är som att spela rysk roulette. Har man tur överlever man. Har man otur dör man.

Den vanligaste internetdrogen är fortfarande MDPV. Drogen har varit narkotikaklassad länge. Men den är fortfarande populär inom missbrukarkretsar.

– Många etablerade missbrukare har gått över till MDPV i stället för amfetamin, menar Robert Kronstrand.

Vilka långtidseffekter de syntetiska drogerna får på människan vet man ännu

inte riktigt, eftersom de funnits så kort tid. Men det finns rapporter om att de som tagit MDPV blivit våldsamma och psykotiska.

– Vi vet också att syntetiska cannabinoider kan orsaka fler psykiska sjukdomar än vanligt hasch, säger Robert Kronstrand.

Han ser mörkt på framtiden. Försvinner någon nättdrog, dyker det upp något nytt. När en drog narkotikaklassas, byter man till andra kemiska strukturer, som inte är narkotikaklassade. Och drogen blir laglig. Drogerna byts hela tiden ut. Ständigt cirkulerar hundratals preparat på marknaden. De snabba förändringarna är det stora problemet, menar han.

Utvecklingen har också gått mot att det krävs allt dyrare analyser och mer kompetent personal för att hitta de nya drogerna.

– Många personer som missbrukar de här medlen undgår också upptäckt efter-

Fakta. Rättsmedicinalverket RMV

RMV: avdelning för rättsgenetik och rättskemi i Linköping är ett nationellt laboratorium. Här jobbar 85 kemister och biomedicinska analytiker med att serva polis och kriminalvård med toxikologiska analyser. Främst **handlar det om att identifiera droger** tagna från människors urin, blod och vävnader.

Av de cirka 100 000 ärenden man får in varje år, **är den största gruppen från polisen. 40 000** rör misstanke om ringa narko-

tikabrott för eget bruk. Ytterligare 13 000, rör misstanke om drograttfylleri. En tredje grupp från är våldsbrott, 2 000. Där har prover tagits på både gärningsmän och offer för att se om det finns alkohol-, narkotika- eller tablettpåverkan. **Den näst största uppdragsgivaren är Kriminalvården** med ca 40 000 prover tagna på interner och klienter. Rättsmedicinska ärenden, 5000, är till numerären liten, men tillhör laboratoriets huvuduppgift.

som de är så svåra att hitta med vanliga analysmetoder, menar Robert Kronstrand.

Vad finns det då för lösningar för att komma åt nättdrogerna?

I USA och en del andra länder, klassas

hela grupper av substanser som narkotika eller hälsofarliga, jämfört med Sverige, där varje preparat klassas för sig. Men det har inte varit helt oproblematiskt, enligt Robert Kronstrand, eftersom det bland annat försvårar för forskningen om nya läkemedel. I Australien måste man för att få sälja ett preparat, visa med dokumenterad forskning att det inte är skadligt. Men det här stöter på problem för andra preparat, inom exempelvis hälsokostbranschen.

– Samhället kommer inte att komma åt det här inom överskådlig framtid, menar Robert Kronstrand. ■

"Syntetiska cannabinoider kan orsaka fler psykiska sjukdomar än vanligt hasch."

ROBERT KRONSTRAND

IOGT-NTO:s reseklubb på hjul

UNDERHÅLLER ENKÖPINGSBORNA

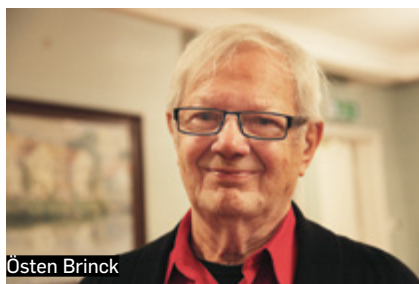
Östen Brincks reseklubb är välkänd i Enköping. En eftermiddag varje månad **fylls en turistbuss med nöjes- och resugna** medlemmar och icke-medlemmar. Den här lördagen går färden mot IOGT-NTO:s äldsta ordenhus, i Arboga. Det är Östens tvåhundra sjätte bussresa.

TEXT OCH FOTO **MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN**

Det är en modig skara pensionärer som den här regniga lördagen i december samlas utanför Enakyrkan i Enköping för att åka på bussutflykt till IOGT-NTOs ordenhus i Arboga. Det vet de dock inte än – resmålet är en överraskning, precis som varje gång när Östen Brinck arrangerar den månatliga bussresan. Detta är den tvåhundra sjätte i ordningen. Så han har hållit på ett tag. Och som alltid är uppslutningen i det närmaste total. Bussen tar femtio passagerare och den är alltid full. Att resa med Östens välkända reseklubb är populärt.

– Och så har vi ständigt minst en handfull reserver redo att ta en plats om någon hoppar av, säger Östen belåtet och manar på passagerarna så att de kommer iväg på utsatt tid. Klockan 14 ska gruppen vara i Arboga och det tar ungefär en timme dit.

Stämningen ombord är uppsluppen, det trista vädret till trots. Det fnissas och skojar i leden, trots att medelåldern är hög. De flesta är kvinnor från PRO och vid just det här tillfället är det bara Östen och hans fru som är medlemmar i IOGT-NTO. Men så är det ibland, förklarar Östen. Det

Östen Brinck

spelar egentligen ingen roll, för han är väldigt tydlig med vem som är avsändaren för de här resorna och berättar alltid på bussen om IOGT-NTOs verksamhet. Så här före jul passar det bra att berätta om Vit jul. Dessutom är resmålet IOGT-NTO:s äldsta ordenhus, byggt 1881.

När Östen, som den erfarna reseledare han är, vant tar mikrofonen avslöjar han vart de är på väg och lite vad eftermiddagen ska innehålla. Ett sus går genom bussen.

– Härligt! Det låter trevligt. Östens arrangemang är alltid så trevliga med bra musik och uppträdanden har jag förstått, säger Anita Andersson och berättar att det är andra gången hon följer med på en sådan här bussresa. Det lär säkert bli fler i framtiden.

Tidigare bussresor har gått till olika destinationer i regionen; Uppsala, Sigtuna, Dalarna och Stockholm bland annat. Ibland har det varit fika och uppträdanden eller teater. Andra gånger har resorna

"Och så har vi ständigt minst en handfull reserver redo att ta en plats om någon hoppar av."

ÖSTEN BRINCK

Gemenskap och fika höjer stämningen i ordenshuset i Arboga.

Bussen avgår klockan 13 och är knöckfull.

handlat om shopping. De avgår regelmässigt onsdagar klockan 13. Tillbaka i Enköping är man vid middagstid.

Underhållningen börjar redan ombord. Östen tar fram ett av sina många dragspel och river av en svängig låt. Han är gammal dansbandsmusiker och har många nära släktingar som är duktiga musiker

och sångare. Ikväll ska den här gruppen pensionärer få stifta bekantskap med showen "Julgodis", arrangerad av NBV tillsammans med Markus och Gunilla Olsson samt Helena Olsson-Brinck. Gunilla är Östens syster och Markus och Helena hans systerbarn.

Men först blir det fika och samvaro.

"De här resorna är jättebra genomförda."

ANITA ANDERSSON

Gruppen hittar snart sina platser runt de fint dukade långborden i det anrika ordenshuset och det sorlas och småpratas medan en julinspirerad smörgås inmundigas. Till det serveras té, kaffe och alkoholfri glögg. Anita och Bitte Andersson samt Gurli Eriksson och Ulla Nordenberg är nöjda.

– Östen är helt otrolig! De här resorna är jättebra genomförda och det är roligt att det är något nytt varje gång. Ett år var vi på julmarknad på Skansen. Toppen, eftersom man oftast inte kommer iväg själv. Det här är så bekvämt, det är bara att åka med bussen. Billigt är det också, runt 200 kronor, säger Anita och får medhåll av Gurli.

– **Ja, det är ju** ett sätt att komma ut och se något nytt. Många som följer med är änkor och sitter mycket ensamma. Här får

vi träffa lite folk. Äta något gott och se på förstklassig underhållning!

Att det är IOGT-NTO som ligger bakom bussresorna tycker damerna inget särskilt om, även om de vet vad IOGT-NTO är. De är mest intresserade av att tillbringa en trevlig eftermiddag i gott sällskap. Men Ingrid Strömberg berättar att hon själv var ett av de här barnen som Östen talade om när han presenterade Vit jul på bussen.

– Min pappa drack och slog mig. Men så var det tyvärr för många barn på 1930-talet, det var vardag. Jag visste ju inget annat, säger hon.

Så drar underhållningen igång. Det blir kända julsånger, både sakrala och mera glättiga, i ett rasande tempo, ibland med lite allsång också. Maja och Christina från NBV sjunger vacker stämsång. Men den klarast lysande stjärnan på scenen är tveklöst Markus, som har en häpnadsväckande röst. Efteråt vill applåderarna ald-

Markus Olsson, Gunilla Olsson och Helena Olsson-Brinck får salen att gunga.

"Det är ju ett sätt att komma ut och se något nytt."

GURLI ERIKSSON

rig ta slut och bussresenärerna är mer än belåtna med eftermiddagen.

– **Helt fantastiskt!** Vilka röster och vilken bra show. Det här var verkligen jätteroligt, konstaterar Barbro Eriksson glatt.

Och Östen är minst lika stolt och nöjd själv. Ännu en bussresa är i hamn och det gick ju strålande den här gången

också. Han tror att hemligheten bakom framgångarna är småskaligheten, resornas längd, det förnämliga priset och att underhållningen som bjuds alltid håller hög kvalitet. Ryktet sprider sig med mun till mun-metoden och i dag behövs knappast någon marknadsföring - även om Östen annonserar i lokalpressen. De som är med på bussen i dag skriver i de flesta fall upp sig på nästa bussresa. Många återkommer månad efter månad, år efter år.

Det kan ju tyckas svårt att hitta på nya, roliga aktiviteter som ryms inom fyra-fem timmar tolv gånger per år. Och visst händer det att man återkommer till en viss destination. Men underhållningen är alltid ny.

– Jag har ett stort kontaktnät sedan mina år som musiker. Dessutom har jag varit NBV-konsulent, så det brukar alltid lösa sig, säger Östen, som är 83 år gammal och ännu inte har några planer på att dra ner på takten.

– Nej, jag fortsätter med reseklubben så länge jag orkar och trivs, säger han och räknar in de sista passagerarna innan bussen lämnar Arboga bakom sig. För den här gången. ■

Många återkommer månad efter månad. Östens reseklubb är poppis.

Vill du åka med till Bryssel och lära dig mer om alkoholpolitik i EU?

Under tre dagar träffar vi politiker, organisationer och andra aktörer som arbetar med alkoholfrågan inom EU. Flera av passen kan hållas på engelska.

Innan resan till Bryssel förväntas medlemmarna gå en studiecirkel över internet om EU och alkoholpolitik. Studiecirkeln består av totalt fyra träffar och deltagande krävs för att följa med till Bryssel. IOGT-NTO står för resa, boende och mat i samband med Brysselresan.

Anmäl ditt intresse genom att skicka ett mejl och berätta varför du vill delta, vad som intresserar dig alkoholpolitiskt och hur du har tänkt använda dina kunskaper från resan när du kommer hem.

Vi vill ha din ansökan senast den 14 februari! Studiecirkeln startar i början av mars.

För frågor och/eller ansökan kontakta:

Irma Kilim, politisk sekreterare EU-frågor, e-post: irma.kilim@iogt.se, tel: 08-672 60 30 / 0733-72 62 30

Låt 2014 bli ett globalt år!

Tänk globalt – Agera lokalt

Vi söker eldsjälar och föreningar som under året vill få inspiration, kunskap och stöd i hur ni kan utveckla föreningens internationella intresse och engagemang. Ta chansen i år!

IOGT-NTO-rörelsen bedriver ett stort internationellt arbete genom stöd till lokala organisationer i Östeuropa, Sydostasien och Östafrika.

Hur kan deras arbete berika er verksamhet? Hur kan ni bidra till deras framgång?

Vi har tips på aktiviteter och besöker gärna er förening för att planera tillsammans.

Tycker du att det låter intressant och vill få veta mer? Kontakta snarast Per-Åke Andersson

08-672 60 68, 0733-72 63 17, per-ake.andersson@iogt.se.

HALLÅ DÄR!

Anton Hjärtmyr

Konst- och kulturkonsulent på
Våra Gårdar

Vad är nytt från och med i år?

– Vi har gjort om vår hemsida, så att det blir tydligare för alla besökare vad vi gör. Det kommer även att bli lättare att via hemsidan boka föreläsare och artister. Hemsidan, som lanseras i februari, blir både snyggare och mer lättanvänd än den gamla.

Några större kulturevent under året som Våra Gårdar medverkar i?

– Ja, i maj har vi ombudsmöte i Umeå, som är kulturhuvudstad 2014. Där är vi angelägna om att höras och synas. Vi har bokat Glashuset, som ligger centralt i Umeå, dit vi kommer att bjuda in artister och berätta om oss själva och vad vi gör. Vi kommer även att ha en bar med alkoholfritt.

Vi kommer dessutom att göra en makeover på ordenshuset i Umeå. Jag gör om entrén med hjälp av inredning och utsmyckningar.

Någon annan nyhet?

– Jag kommer att skapa en ny vandringsutställning med konst. Det behövs, för den som är nu har några år på nacken. Vi kommer också att haka på IOGT-NTO:s projekt "1000 fester", där vi vill medverka med olika kulturarrangemang.

På längre sikt - vilken är den största utmaningen för Våra Gårdar?

– Vi vill utveckla digitala sändningar på olika sätt, exempelvis konserter och föreläsningar. Många av våra hus har i dag digital teknik, så vi tror mycket på detta. Det är ett bra sätt att göra kulturen tillgänglig för alla. Bra utställningar och konserter ska inte bara vara tillgängliga för tätortsbor, utan även människor på mindre orter i små lokaler ska kunna ta del av konst och kultur.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

TEATER

Nagelbitare om försvunnen hustru

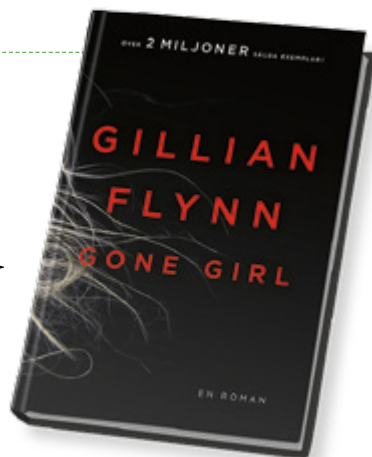
Gone Girl

Gillian Flynn

Övers. Ulla Danielsson
Modernista

BOK Amy och Nick är det perfekta paret. Lyckliga, trevliga, välbildade. Amy är dessutom smått berömd genom de barnböcker genom vilka hennes föräldrar skapat sig en förmögenhet. Böckerna om Fantastiska Amy bygger på Amy som barn. Men när Nick och Amy tvingas flytta från New York till Nicks barndomsstad i södra USA förändras maktbalansen. Amy går syss-

lös och Nick förvärvrar, med hjälp av lån från Amys föräldrar, en bar. Så på deras femte bröllopsdag försvinner Amy spårlöst. Alla befärar det värsta och efter några dagar blir även Nick misstänkt. Alldeles för många bevis och spår pekar nämligen på just honom, medan han själv blir allt mer frustrerad och konfunderad. Kan det vara så att Amy har gillrat en fälla för att hämnas? Nick har, visar det sig, inte särskilt rent mjöl i påsen. Den här spänningsromanen är tegelstenstjock, men det är bara

ett plus eftersom den är oerhört välskriven, spännande och finurligt uppbyggd. Under första halvan får vi läsa Amys dagbok – som visar en sida av henne. Men senare får vi lära känna helt andra sidor. Man kan bara inte sluta läsa. Boken har sålt över 2 miljoner exemplar och man fattar varför.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

SPEL

Hyllning till vänskap

Augustiresan

Anna Fredriksson
Forum

BOK Ett kompisgäng på fyra ger sig ut på cykelsemester tillsammans. Målet är att hitta tillbaka till den gemenskap som hastigt avbrutits ett år tidigare. Det var i samband med att Jenny, gruppens centralgestalt, tog det prestigefyllda jobbet som administrativ chef på ett större företag som hon slutade att höra av sig och svara på vännernas kontaktförsök.

De fyra semesterfirarna är kvinnor i fyrtioårsåldern, och även om de har många grunddrag gemensamt – alla mer eller mindre välbärgade och karriärsinriktade storstadsbor – så representerar de olika personlighetstyper. Den konstnärliga kreatören och tjejen med det trista jobbet, den lyckligt gifta och den ensamstående mam-

man exempelvis. Jenny är den som lägger scheman, fixar och donar. Cykelsemestern har hon planerat intill minsta fikarast.

Denna organiserande och kontrollerande sida i Jennys personlighet gör att hon kanske är bokens egentliga huvudperson. Den har på ett år gjort henne till snabbt klättrande karriärstjärna, beredd att med kasaboken i handen omplacera sina närmaste arbetskamrater för att nå toppen. Något som i sin tur lett till att kollegorna i fikarummet som tidigare varit hennes allierade, under året kommit att bli alltmer avståndstagande och fientligt inställda.

Augustiresan handlar om arbetsnarkomani, utbrändhet, vuxenmobbing och människors

inneboende otrygghet. Det är en sympatisk bok med uppenbart gott uppsåt. Tyvärr gör upplägget, med alltför många och utdragna scener att den stundtals känns nästan olidlig att läsa. Ofta är det svårt att sympatisera med huvudpersonen, vilket i och för sig är

ett intressant och ovanligt grepp.

Bäst tycker jag om beskrivningen av vännerna på cykeltur som, trots att karaktärerna ibland känns lite väl stereotypa, fungerar som en hyllning till kompisskapet. När det hela dessutom utmynnar i en stillsam kritik av tvåsamhetsnormen och tanken om kärleken som alla problems lösning, avslutar jag läsningen vänligt inställd till romanen.

RAGNI SVENSSON

FILM

Varmt kvinnoporträtt

Hallå Hallå

Svensk film av Maria Blom,
med bland andra Maria Sid och
Ann Petré

FILM Skilsmässan från maken Laban vänder upp och ner på undersköterskan Disas liv. Barren har hon varannan vecka och den nya lägenheten är sorgligt torftig. Hela livet är satt på vänt eftersom hon ändå hoppas på att det ska bli hon och Laban igen. Att han har skaffat sig ett nytt liv med en ny kvinna ser hon inte som ett hinder. Förrän han kommer med ett avslöjande. Samtidigt lär Disa känna en babblig sjubarnspappa som varit gift fyra gånger – kan han kanske vara den rätte? Disa famlar i både privatlivet och på jobbet. Vem är hon? Vart är hon på väg? En vresig gammal kvinna på den vårdavdelning på Falu lasarett, där hon arbetar, vaknar upp från en operation och en sällsam vänskap tar sin början – medan andra relationer ställs på sin spets. Maria Bloms nya komedi

om livet efter skilsmässan är som alltid både varm, medkännande och humoristisk. Dessutom utspelar den sig förstås i Dalarna. Det är svårt att inte älska den

här feel-goodfilmen som är full av udda, roliga karaktärer och en existentiell nerv som når ända in i hjärtat.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

BOOK

Tankar om minnet

Minnet fram och tillbaka
Pontus Wasling
Volante

BOOK Hjärnforskaren Pontus Wasling inleder sin nya bok om minnets mekanismer med att lakoniskt konstatera att läsaren nog inte ska räkna med att komma ihåg så mycket av det han kommer att berätta. Minnet är mer selektivt än vi kanske tror, våra hjärnor rensar efter bästa för många bort detaljer som skulle ge mindre driv i våra livsberättelser.

Wasling visar på ett pedago-

giskt sätt att poängen med våra minnen inte i första hand är att vi ska ha dem till att tänka tillbaka på.

De är tvärtom ett slags arbetsmaterial som vi behöver för att kunna anpassa oss till framtiden. Våra erfarenheter påverkar hur vi föreställer oss det som kommer att hända framöver.

Detta är också anledningen till att vi dagdrömmer – så mycket som sextio gånger per dag, alltså en gång i kvarten! Dessa drömmier fungerar som en förberedelse inför det som komma skall och kan ofta vara till hjälp, även om det lika gärna kan hämma den som lägger ner mycket energi på att gräma och oroa sig.

Minnet fram och tillbaka är en lättläst bok, med många belysande exempel som ger läsaren god inblick i hur och varför vi tänker som vi gör.

RAGNI SVENSSON

MISSA INTE!

1 FILM Amerikanska "Bluebird", om en liten pojke som glöms kvar i en skolbuss och hittas nästan ihjälfrusen. Hans mamma är tung missbrukare och förlitar sig på att pojkens mormor har koll. Men det har hon inte. Stadens invånare delas i två läger när skulden ska utredas.

2 FAKTA "Ett glas rött om da'n" 18 röster om alkohol. Redaktör Ingrid Sjökvist.

Nästan 200

bidrag kom in till Nordiska museet när de bad männskor skriva och berätta om sitt förhållande till alkohol. Spännande läsning om hur stor plats alkoholen tar i våra liv – för vissa på ett mycket negativt sätt.

3 BOK "Doktor Sömn" av Stephen King. Skräckisen "The Shining" har nog ingen glömt. Nu har den lille pojken Danny vuxit upp och arbetar på ett sjukhem, där han med sin synska förmåga lugnar dem som ska dö. Men hans stillsamma liv ska snart slitas sönder. En efterlängtat fortsättning av berättelsen om Danny av skräckmästaren King.

Sverre Broström

NAMN: SVERRE
BROSTRÖM
ÅLDER: 85

FAMILJ: HUSTRUN
ANN-MARIE, 85 OCH
4 BARN, BARNBARN,
BARNBARNSBARN SAMT
BARNBARNSBARNBARN.

BOR: I JÖNKÖPING

GÖR: PENSIONÄR
OCH FÖRE DETTA
REKLAMTECKNARE

Hur länge har du varit medlem?

– Jag har varit med sedan jag var barn, eftersom mina föräldrar var aktiva godtemplare. Jag var femton år när jag gick med i SGU och kom tidigt med i styrelse- och programverksamhet. 1946 blev jag medlem i IOGT-NTO. När jag och min fru Ann-Marie, som också var SGUare, byggde vår villa 1953 i ett helt nytt bostadsområde, upptäckte vi att många godtemplare från olika loger bodde där. Vi startade en ungdomsloge som växte och 1957 bildade vi en ny loge av IOGT. Vi köpte en nedlagd Konsumbutik och byggde om till ändamålsenliga lokaler. Vi hade verksamhet där varje dag. Eftersom jag var tecknare i reklambranschen höll jag i tecknings- och målerikurser. Dessutom spelade jag gitarr och dragspel, så det blev gitarrkurser och en omfattande programverksamhet med ungdomar.

Musiken är fortfarande viktig för dig. Berätta!

– Ja, musiken har gått som en röd tråd genom livet. För drygt tjugo år sedan drog jag och några medlemmar igång träffar för daglediga som vi kallar "Gyllene Tider". Per Gessle får ursäkta, men äldre människor som är starka och friska och som kan delta i våra träffar tycker att vi har en gyllene tid! Vi gör våra egna program med hjälp av våra förmågor och ser vi till att träffdeltagarna trivs. Sedan tioåret är över jag en sång- och programgrupp. Vi träffas varje måndag, sjunger, planerar och övar ofta något tema-program som vi visar upp på träffarna. Den första måndagen varje månad har vi öppet hus i ordenshuset i Jönköping. Alla musikanter som vill vara med, det kan bli en 6-8 stycken, träffas någon halvtimme före och spelar medan publiken samlas. Klockan 10 startar dagens program. Efter paus brukar det bli allsång. Alla är välkomna - inte bara medlemmar. 60-70 personer brukar dyka upp för att se dagens program och lyssna på visskatten från bland andra Evert Taube, Pälle Näver och Dan Andersson. Vi går efter en spellista och spelar sedan efter förmåga i en halvtimme. Det är väldigt uppskattat!

Vad är det bästa med musiken?

– Ja, jag kan ju inte låta bli att hålla på, det är så roligt. Jag har säkert skrivit ett 100-tal låtar under alla år. Men de flesta kom till efter 70 års ålder. Under en period var jag nästan besatt, jag kunde knappt sova för alla idéer, texter och melodier som kom till mig. Jag skriver mest berättande visor, av traditionell typ. Nu är det lite glesare med idéer, men rätt vad det är kommer jag på något och sätter mig och skriver. Jag kan inte hjälpa det, det bara kommer till mig.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Känner du någon
som borde bli
månadens medlem?

TIPSA OSS på
accent@iogt.se eller
Accent, Box 12825,
112 97 Stockholm

"Musiken har gått som
en röd tråd genom livet."

IOGT-NTO-rörelsens kursgårds- och samlingslokalfond

Riksstyrelsen inbjuder för elfte året IOGT-NTO-rörelsens föreningslokaler att söka bidrag för i första hand upprustning, underhåll och kompletterande utrustning.

Under 2014 kommer ansökningar för att delfinansiera digitalisering av lokaler att prioriteras.

Fastigheten ska vara ägd av en förening/kår eller byggnadsförening inom IOGT-NTO-rörelsen. Ansökningar från lokaler där rörelsen driver egen verksamhet prioriteras, därför ska den egna verksamheten beskrivas kortfattat i ansökan.

Välkommen med ansökan som ska vara IOGT-NTO tillhanda senast **29 mars 2014**. Ange i ansökan:

- Sökande
- Kontaktperson med adress och telefonnummer
- Föreningens konto
- Beskriv IOGT-NTO-rörelsens egen verksamhet i lokalen

Blankett finns att hämta på IOGT-NTO:s hemsida.

Ansökan skickas till IOGT-NTO-rörelsen, Åse Lundblad, Box 12825, 112 97 Stockholm.

Frågor besvaras av ekonomichef Tore Andersson, båda på telefon 08-672 60 00.

Kallelse till förbundsmöte Sveriges Polismäns Helnykterhetsförbund

Styrelsen för SPHF kallar alla medlemmar i SPHF till förbundsmöte.

Förbundsmötet kommer att genomföras den 29 mars 2014 i Stockholm.

Motioner och förslag ställda till förbundsmötet skall vara inkomna senast den 16 mars.

Mer information på hemsidan, www.SPHF.nu

3-10 maj

På resan genom sydöstra Kroatien får du uppleva landets mångfald av både vacker natur och kultur.

Vi besöker både pittoreska medeltida städer och byar på landsbygden, nationalparker och skärgården

22-28 augusti

En resa till "Donaus drottning" Budapest och "Valsearnas stad" Wien, två pärlor vid Donau, där du bl.a. får njuta av vacker arkitektur, varma bad, skön musik och Sachertårter. Mellan de båda städerna gör vi en båttur på Donau

Vill du veta mer?

Kontakta SOBER-resor
Rotevägen 2, 43369 Sävedalen
Tel. 031-265330 eller 070-3455509

E-mail: soberesor@telia.com

Så sänder vi information

**SOBER
RESOR**

www.soberesor.se

Förbundsordföranden. Anna Carlstedt

Färgstark kvinna ur nykterhetshistorien

Emilie Rathou inspirerar

Vi var många som under julhelgerna njöt av miniserien "Fröken Frimans krig" på TV. Vi är inte bortskämda med populärkultur som skildrar starka kvinnor som gjort skillnad genom historien, men nu fick vi ta del av en välgjord berättelse med verklighetsbakgrund om de som gick i bräsch för en förändrad konsumentssituation i Sverige. Det vore minst lika givande att i fiktionens form få stifta bekanskap med några färgstarka kvinnor ur nykterhetsrörelsens tidiga år. En av dem jag gärna skulle få syn på i en bok eller på TV är Emilie Rathou, en av det demokratiska genombrottets coolaste karaktärer. Född 1862 anslöt hon sig till nykterhetsrörelsen tjugo år innan kvinnor mer allmänt började ägna sig åt nykterhetsarbete, och hon var den första kvinna som framträdde vid en 1 maj-demonstration, 1891 på Gärdet i Stockholm. Hon talade där om kvinnan och den politiska rösträtten drygt tio år innan någon förening för kvinnans rösträtt hade bildats. Som pionjär inom dessa områden stötte hon såklart på patrull men hon lät sig inte hejdas. Hon skaffade sig ett yrke som lärare och började arbeta i en tid full av sociala, ideologiska och politiska motsättningar. Själv drogs hon till folkrorelsernas radikalaste riktningar. Emilie Rathou kunde inte tåla anblicken av onyktra personer på gator och i sällskapsliv. Hon såg ett samband mellan superi och kvinnoförtryck och tog upp kampen mot båda. 1884

gick hon in i godtemplarlogen, året därpå tog hon storlogegraden, blev barntempelledare och den första kvinnan i Västmanlands distriktsråd av IOGT. Hon lämnade då yrket och en säker inkomst för att bli resetalare för IOGT på heltid.

Under drygt fem år ägde och utvecklade hon den radikala och nykterhetsvänliga tidningen Dalmasen, från lokalorgan till rikstidning med namnet Svenska Medborgaren Dalmasen. I tidningens spalter angreps överklass och etablerad religion men även arbetarrörelsens ointresse för nykterhetsfrågan.

Nykterhetsrörelsen och arbetarrörelsen var och förblev länge starkt mansdominerade, vilket hon högljutt kritiserade och därmed skaffade sig många fiender.

Men hon hittade också vänner – och kärlek – i föreningslivet. Under Nordiska nykterhetskonferensen i Kristiania (nuvarande Oslo) år 1900 lärde hon känna Maria Sandström: de två kvinnorna delade sedan i nästan 50 år arbetsuppgifter, men också livets övriga glädjeämnen och vedermödor i det gemensamma hemmet.

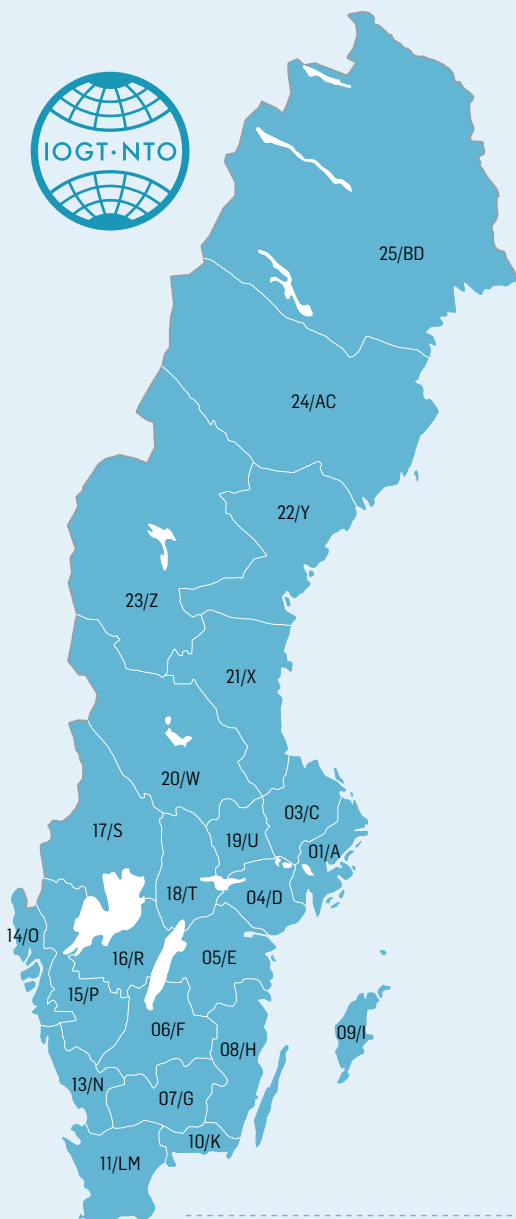
Genom Vita bandet bidrog hon till att radikaliserade den tidiga feminismen. De tre huvudpunkterna i rörelsens program var avskaffandet av rusdryckerna och den sexuella dubbelmoralen samt strävan efter fred. Man kämpade för en högre allmän moral, kvinnans jämställdhet med mannen på samhällets alla områden och för sociala reformer. Rösträtt var ett för-

sta steg mot samhällets omvandling. Rathou ansåg att jämställdhet och nykterhet förutsatte varandra.

Hon var en fascinerande person med skarpt intellekt, stor energi och kraftigt stämma. Som talare gjorde hon tydligt ett outplånligt intryck. Som skribent måste man beskriva henne som ultraradikal. Som medlem av IOGT och Vita Bandet som båda hade kristen grund ogillade hon ändå religion som hon ansåg missbrukade tron. När det gäller alkoholpolitik var ett totalförbud för henne det enda raka.

När jag läser henne uppfattar jag henne ofta som skitjobbig med alla sina krav på omgivningen: Man skulle inte bara vara nykter och jämställd utan också ha sunda och enkla levnadsvanor med frisk luft, vatten, motion och vegetarisk kost. Vem höll måttet i hennes ögon? Rathous egen klarhet och insikt i olika samhällsfrågor fördunklade nog ibland hennes förmåga att förstå andra och konflikter kunde inte undvikas. Men mest av allt tycker jag hon är inspirerande: vilka åsikter skulle en person som Rathou ha drivit om hon haft en ledande position i IOGT-NTO idag? Och vad hade inte hennes mod och energi kunnat bidra till?

Anna Carlstedt

Här finns IOGT-NTO

STOCKHOLM, 01/A

Kontaktperson: Anna Elgh
08-21 37 51, 0707-78 70 03

UPPSALA, 03/C

Kontaktperson: Mona Örjes
018-12 14 86, 0733-83 83 42

SÖDERMANLAND, 04/D

Kontaktperson: Micael Söderström
0155-28 15 40, 070-770 99 57

ÖSTERGÖTLAND, 05/E

Kontaktperson: Carl Wennerstrand
013-10 40 40, 070-227 03 36

JÖNKÖPING, 06/F

Kontaktperson: Tomas Nylén
036-12 07 10, 073-056 44 88

KRONOBERG, 07/G

Kontaktperson: Linda Börjesdotter Bäckström
0470-70 64 52, 076-170 57 93

KALMAR, 08/H

Kontaktperson: Gunilla Nilsson
072-512 51 52

GOTLAND, 09/I

Kontaktperson: Monica Engström-Thomsson
0498-21 50 43, 070-190 84 34

BLEKINGE, 10/K

Kontaktperson: Arne Larsson
0705-71 18 66

SKÅNE, 11/LM

Kontaktperson: Peter Tuvegård
070-190 84 05

HALLAND, 13/N

Kontaktperson: Leif Arne Gustavsson
0346-164 90, 0703-777 187

GÖTEBORG OCH BOHUSLÄN, 14/O

Kontaktperson: Malin Westergren
0730-31 60 65

ÄLVSBORG, 15/P

Kontaktperson: Anneli Simu Gunnarsson
033-10 32 72, 076-842 82 42

SKARABORG, 16/R

Kontaktperson: Petra Berghäll
0500-48 34 13

VÄRMLAND, 17/S

Kontaktperson: Kaj Johansson
054-18 77 72

ÖREBRO, 18/T

Kontaktperson: Per Holm
019-611 58 14

VÄSTMANLAND, 19/U

Kontaktperson: Karin Wester
073-982 96 36

DALARNA, 20/W

Kontaktperson: Louise Eriksson
0243-851 05, 070-191 45 81

GÄVLEBORG, 21/X

Kontaktperson: Ordf. Camilla Sandström
070-376 04 10

VÄSTERNORRLAND, 22/Y

Kontaktperson: Margot Ögren
070-553 73 94, 0660-850 10

JÄMTLAND, 23/Z

Kontaktperson: Anna Ringnér
063-13 20 45, 070-190 84 00

VÄSTERBOTTEN, 24/AC

Kontaktperson: Inger Malmén
0730-45 90 90

NORRBOTTEN, 25/BD

Kontaktperson: Anna-Lena Gröhn
073-0911 767

Värva en medlem!

Värvarens personnr

MEDLEMSLÖFTE

Som medlem i IOGT-NTO lovar jag att arbeta för ett bättre samhälle utifrån IOGT-NTO-rörelsens grundsatser och program.

Därmed lovar jag att leva helnyktert, det vill säga att ej använda alkoholdrycker med högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent, narkotika eller andra gifter med berusande effekt.

IOGT-NTO är ansvarig för behandlingen av de personuppgifter som du lämnar i samband med din medlemsansökan. Personuppgifterna kommer IOGT-NTO att använda för att föra medlemsregister och behandlas inom ramen för IOGT-NTO:s verksamhet. De kan också komma att överlämnas för behandling till annan part som IOGT-NTO har ett avtal med, exempelvis för administration av medlemsavgifter eller för erbjudanden om tjänster och produkter till dig som medlem.

IOGT-NTO är angelägen om att de personuppgifter som registreras är riktiga. För att ge dig som medlem bästa möjliga service är det därför viktigt att du meddelar oss eventuella förändringar. Du kan när som helst skicka en skriftlig begäran till oss om information om vilka personuppgifter om dig som behandlas.

Vill du inte att dina personuppgifter överlämnas till annan för exempelvis marknadsföringsändamål är du välkommen att skriftligen anmäla detta till oss.

Jag står bakom IOGT-NTO:s medlemslöfte och vill bli medlem

Jag godkänner att IOGT-NTO sparar och hanterar mina personuppgifter.

Namn**teckning***

Förnamn*

Efternamn*

Gatu**adress***

Post**nummer***

Ort*

Personnr (10 siffror)*

Tele**fonnr**

E-post**adress**

Eventuellt önskad förening

* Obligatoriska uppgifter.

Skicka in talongen till IOGT-NTO, Box 12825, 112 97 Stockholm

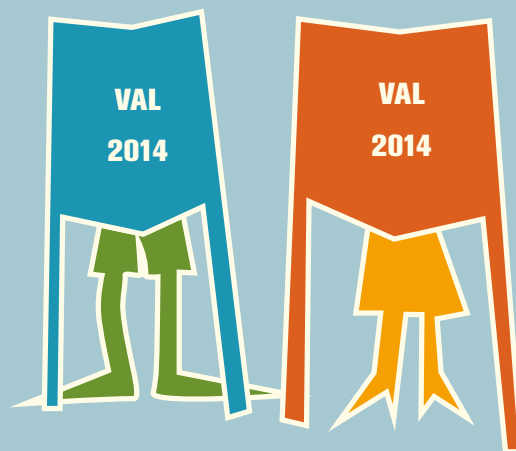
IOGT-NTO INFORMERAR

www.iogt.se • www.sobernet.nu • 08-672 60 05 • info@iogt.se

IOGT-NTO OCH VALEN

I år är det både val till EU-parlamentet och till riksdag, landsting och kommun. Från IOGT-NTO:s sida ska vi se till att försöka påverka de personer som företräder de politiska partierna. Främst i frågan om att alkoholskatten ska höjas med 5 procent, men självklart i andra frågor som berör det IOGT-NTO arbetar med. Med start i mars, och ända fram till september, kommer IOGT-NTO att genomföra flera olika aktiviteter som delar av vår valkampanj. Läs mer på www.iogt.se/valvinst om allt som kommer att hända och hur du kan hjälpa till i kampanjen.

Har du frågor om vår valkampanj, kontakta Linda Engström på 0733-72 62 34 eller linda.engstrom@iogt.se.

ÅRSMÖTESDAGS!

Glöm inte att delta i årsmötet för din IOGT-NTO-förening, som ska äga rum under januari eller februari.

På årsmötet planerar ni tillsammans det nya året och väljer en ny styrelse samt ombud som kommer att delta vid årsmöten m.m. Kanske är du intresserad av att göra en insats? Det finns olika typer av uppdrag som man kan göra för IOGT-NTO.

Har du ett förslag som du tycker att IOGT-NTO-distriktet ska ta ställning till? Skicka in så fall in en motion till distrikts-årsmötet. Distriktsstyrelsen måste få din motion senast 6 veckor före årsmötet.

SKICKA IN ÅRSRAPPORTEN EFTER ÅRSMÖTET

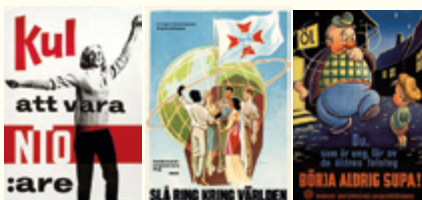
När föreningen genomfört sitt årsmöte, är det viktigt att ansvariga i föreningen skickar in årsrapporten till IOGT-NTO-förbundet och till sitt IOGT-NTO-distrikt. Årsrapporten ska innehålla namn på alla som har ett uppdrag i föreningen, samt rapporter om olika aktiviteter. Årsrapporten skickas till ansvarig kontaktperson i föreningen.

Om ni inte har fått en årsrapportblankett, så hör av er till Medlemsservice på **08-672 60 38**. Blanketten finns även att ladda ner via www.iogt.se, under "Medlemssidor".

NYHETER I IOGT-NTO-BUTIKEN

I vår butik, som du hittar via www.iogt.se/butik, finns nu en ny bildekal att sätta på insidan av bilrutan, pris 20 kr/st plus porto.

Vi har också nytryck av 15 olika affischklassiker från boken Nyktra former, pris 29 kr/st plus porto. Passa på att titta om det finns annat som ni vill ha till er lokal eller varför inte hemma!

GLÖM INTE DIN MEDLEMSAVGIFT

I slutet av november fick alla som ska betala sin medlemsavgift till IOGT-NTO för 2014 ett brev om detta.

Du väljer om du vill betala din avgift via bank- eller plusgiro eller om du vill att din avgift ska betalas via autogiro. För dig som väljer autogiro, finns möjlighet att även ge en gåva till IOGT-NTO varje gång avgiften dras. Alla typer av gåvor och bidrag gör stor skillnad för vår organisation.

Om du inte har betalat din medlemsavgift ännu, gör det så snart som möjligt.

SÖK PENGAR TILL UTVECKLINGSPROJEKT

Föreningar, kretsar och grupper av medlemmar inom IOGT-NTO kan mellan den **1 februari och 30 september** söka medel från IOGT-NTO-förbundet. Man kan söka medel för lokala projekt som inriktar sig på något av följande områden: nya föreningar/verksamheter, medlemsvärkning, alkoholpolitik och fester.

Läs mer om kriterier och hur man ansöker på "Medlemssidor" på www.iogt.se, eller beställ informationen från förbunds-kansliet **08-672 60 00**.

SOMMARFESTIVAL!

Den **25–29 juni** genomför hela IOGT-NTO-rörelsen (IOGT-NTO, UNF, Junis och NSF) en gemensam Sommarfestival på Moraparken i Mora, Dalarna.

Det kommer att bli en häftig upplevelse med många aktiviteter för alla åldrar. Självklart hoppas vi på strålade väder. Mer information kommer inom kort, både här i Accent och på hemsidan, www.iogt.se.

SOCIALT FORUM

Gemenskap, värme och personliga utmaningar – det bjuder Socialt forum på i år.

Den **2–4 maj** samlas vi på Herrfallets camping utanför Arboga. Det finns något för oss alla.

Helgen fylls med olika seminarier, prova-på-pass, familjeaktiviteter, mörkerspår, lägerbål och mycket mer. Mer information kommer, så håll utkik i **Accent** och via **www.iogt.se**.

KONTAKTMANNATÄFF

Är du kontaktperson för ditt lokala kamratstöd? Eller är du aktiv och intresserad av att utveckla och stärka kamratstödet?

Då är det sista chansen den 31 januari att anmäla sig till Kontaktmannatäffen som går av stapeln den **21–23 februari** på Tollare folkhögskola utanför Stockholm. Skynda att anmäla dig nu på **www.iogt.se** eller ring **08-672 60 05**.

IOGT-NTO I SOCIALA MEDIER

Du vet väl att IOGT-NTO finns i flera olika sociala medier? Om du väljer att följa oss där finns det möjlighet att få löpande information om aktuella IOGT-NTO-aktiviteter.

- **Facebook:** www.facebook.com/iogtnto
- **Twitter:** @iogtnto
- **Instagram:** @iogtnto
- **Google Plus:** plus.google.com/+iogtnto

KALENDARIUM

FEBRUARI

1-2.....Kurs-kurshelg, Saltsjö-Boo

1 feb-

30 sep.. Sök bidrag till lokala utvecklingsprojekt

3-4.....Konsulent- och administratörssamling, Saltsjö-Boo

4Musikleken, NBV

21-23...Kontaktmannatäff för kamratstöd, Saltsjö-Boo

21-23...Topp utbildning Alkoholpolitik, träff 1, Stockholm

MARS

8Internationella kvinnodagen

14Accent nr 2 kommer ut

17-23...Valkampanj: Insändarvecka

31Sista ansökningsdag IOGT-NTO-rörelsens kursgårds- och samlingslokalfond

APRIL

1-30Värvarkampanj: Fika för alla

8-10.....Topp utbildning Alkoholpolitik, träff 2, Stockholm

21-27...Valkampanj: Vardagsrum

24-27...Utbildningskickoff centrala värvarpoolen

25-27...Shift, träff 3, Mölnlycke

MAJ

2Accent nr 3 kommer ut

2-4.....Socialt forum, Arboga

10-11 ..Våra Gårdars ombudsmöte, Umeå

12-18...Valkampanj: Drogkampen valspecial

23-25 ..Våra Gårdars filmdagar, Leksand

24Förbundsmöte, NBV

25Val till EU-parlamentet

26-1/6..Folknykterhetens vecka

29.....Folknykterhetens dag

30Sista ansökningsdag IOGT-NTO:s Ungdomsstiftelse

JUNI

12-15 ..Nordiskt forum, Malmö

13Accent nr 4–5 kommer ut

16-22...Valkampanj: Mejlmaraion och Race for raise

26-29...Sommarfestival, Mora

29-6/7..Politikerveckan i Almedalen – IOGT-NTO deltar

29-6/7...Topp utbildning Alkoholpolitik, träff 3

29-6/7...Valkampanj: Twitterstorm under Almedalen

AUGUSTI

1-31.....Valkampanj: Fronta medlemmar

18-31...Valkampanj: Torgvecka och Drogkampen valspecial

19-21...Rörelsegemensam konsultantsamling, Saltsjö-Boo

29.....Accent nr 6 kommer ut

SEPTEMBER

1-7.....Valkampanj: Insändare

6-7.....Värvarkickoff för distriktens värvarsteam

8-14.....Valkampanj: Sammanfattning och spridning

11.....IRMA fortsättningskurs, Stockholm

14Val till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige

27-28...Distriktsstyrelsesamling, Lund

OKTOBER

0ktVåra Gårdars film- och kulturdagar

0ktKampanj: Världens barn

1-31Värvarkampanj: Fika för alla

3-5.....Regional kamratstödräff Norr, Örn-sköldsvik

10.....Accent nr 7 kommer ut

17-19...Regional kamratstödräff Söder, Jönköping

20.....Sista anmälningsdag frågetävlingen Pumpen

GEMENSKAP, VÄRME OCH PERSONLIGA UTMANINGAR – det bjuder Socialt forum på i år

DET FINNS något för oss alla. För dig som deltagit flera gånger, för dig som hörde talas om IOGT-NTO i går och för dig som länge varit nyfiken på Socialt forum. Helgen fylls med olika seminarier, prova-på-pass, familjeaktiviteter, mörkerspår, lägerbål och mycket mer.

TA GÄRNA med hela familjen. För dig mellan 12 och 18 år erbjuder UNF mängder av aktiviteter. Junis finns på plats och har dagsaktiviteter för dig som är över 5 år. Är du under 5 år får du gärna följa med på de aktiviteter som dina föräldrar väljer.

SÅ BOKA in 2-4 maj redan nu. Vi syns på Herrfallet, Arboga!

MER INFORMATION kommer i Accent, på www.iogt.se, på Facebook, Twitter och i våra digitala nyhetsbrev.

KOSTNAD: 1 000 kr för vuxna, 500 kr för ungdomar mellan 13-18 år och 100 kr för barn mellan 5-12 år. Varje familj betalar som mest 2 500 kr per familj. I priset ingår mat och logi i dubbelrum och resa med billigaste färdssätt.

Stockholm Distriktstempels Byggnadsförening upa

Årsmöte den 27 mars 2014

Klockan 18.00

Plats: NBV Stockholms län,
Bergsunds Strand 43, Stockholm.

Sedvanliga årsmötesförhandlingar.

Ombud förutsätts medföra giltig
fullmakt.

Välkomna!

Styrelsen

**Varför inte ge bort
en prenumeration
på Accent till någon
du gillar?**

Tidningen kostar bara 295 kronor för tio
nummer. Mejla accent@iogt.se eller ring
Medlemsservice på 08-672 60 38 så
hjälpes vi dig.

KILLAR SOM GILLAR BOLLAR	TVÅ I LONDON	DAGNYS KAFÉ	BRUKAR KLIPPA	DEN ÄR LAMPAD FÖR MINDRE	INNE- HAV KORN AV METALL ELLER KONST- GÖDSEL	UMEA- TIDNING KAN FILLAS	MUS- TASCH VILT FÖRR	BROTTS- LINGAR
						ÄR FÖR- ÄLSKADE		
HERR NILSSON I SAGAN				HÄLL- IGÅNG		TYSK KEMI- KONCERN	NEGA- TIVT IN- STÄLLD	
TIK	TVIVEL- AKTIG		HÄR- LEDNING CIVIL- STÅND				STAD PÅ BORN- HOLM	
KORT- VARIGT REGN		FALKMAN MED KNÄNA IHOP		SÄGER RYSK BABY		MAN MED HERRE VED- STAPEL		
							NORSK GLACIÄR KAN MAN FARA	
NOT		Accent Nr 1	FLYNN PÅ FILM	STAT I AFRIKA MED BURKINA				LYR- FÅGEL
OLJE- MÄTT I USA				SÖKER UPP- FINNARE		HAR STJÄRN- GOSSE FLYGER		
			DEN ÄR FÖR- TROL- LANDE				HAR VÄL MÄNGEN PÅ KAFÉ 7:AN	
	INTE AV- VIKANDE BRÖD- KRYDDA					VIKTIGT FÖR SKID- ÅKARE	HAR MAN I AFRIKA	KOSSA KAN FÄST- MAN
		JOYCE CAROL BERGS- MASSIV				EN FUL FISK		
						SPECI- ELLA HÖRS I ORDSTÄV		
			TVÅ I PINGVIN		LÄGGER AV			
INGET ATT BRY SIG OM							OLYCKS- GUDINNA	

Kryss och foto: Anders Perström

SKICKA IN OCH VINN!

Tjugan-lotter att vinna. Sex lotter vinner förstapristagaren, två lotter vardera får de tio som därnäst har tur i dragningen. Skicka in lösningen till Accent, Box 128 25, 112 97 Stockholm, senast 25 februari 2014. Märk kuvertet Kryss 1/2014.

NAMN

ADRESS

POSTADDRESS

VINNARE NR 8 2013

Första pris, sex Tjugan-lotter vinner **Agneta Gunnarsdotter**, Brokind. Två Tjugan-lotter var vinner **Eva P.Möller**, Katrineholm, **Maj-Lis Björk**, Skellefteå, **Gunbritt Davidsson**, Kumla, **Bertil Lundin**, Iggesund, **Inga-Maj Jacobsson**, Nynäshamn, **Eva Jansson**, Hudiksvall, **Kerstin Bergelin**, Kolbäck, **Ann-Sofi Edwards Molander**, Örebro, **Lars Andersson**, Ärla, och **Sören Bylund**, Härnösand. Accent gratulerar!

LÖSNING NR 9 2013

[illegible]

Posttidning B

Accent, Box 12825

112 97 Stockholm

Tack!

Varmt tack till alla er som på olika sätt bidragit till att ge fler barn en vit jul! Det är med glädje vi sett att rekordmånga nåtts av vårt budskap och hela 22 618 personer tog ställning och valde att fira julen med alkoholfritt.

Vi vill tacka alla som samlat in ställningstaganden, som arrangerat aktiviteter eller på andra sätt gjort det möjligt för oss att nå ut med buskapet om alla barns rätt till en vit jul.

Redan nu är planeringen för 2014 års kampanj igång och du är förstås varmt välkommen att vara med i år också.

Tillsammans gör vi skillnad!

Alla barn har rätt till en vit jul!
www.vitjul.se

